

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 225. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Szombat, 1936. október 3.

Beavatott párisi politikai körök szerint:

Chautemps következik Blum miniszterelnök után

Valutakonferencia Genfben — Hat pontból áll a világgazdasági értekezlet programja

Negyven százalék a svájci frank aranyfedezete

Párisból jelentik: Egyheti szünetelés után ma reggel ismét megnyílt a párisi tőzsde. Természetes, hogy tőzsdei és általában közgazdasági körökben feszült figyelemmel várják a párisi tőzsde állásfoglalását, melynek minden árfolyamalakulása kétségtelenül az aláértékelt frank és a pénzügyi javaslatok, valamint a többi országokban aláértékelt pénzegységek jegyében történik. A nyitás alkalmával a font sterlinget 105,75-el, a dollárt 21,45-tel jegyezték. Londonban a francia frank árfolyama 105,62 volt.

A kamara éjjeli ülésén féltizenegy után foglalkozott a szenátus által visszaküldött javaslattal, amikor a kormány képviselője arra kérte a kamarát, hogy a javaslatot haladéktalanul tárgyalja le, úgyhogy még az éjszaka folyamán vissza lehessen küldeni a szenátushoz, mely negyedik olvasásban fog foglalkozni vele.

Schmidt pénzügyi főelőadó bejelentette, hogy a szenátus a 13. szakasznak megváltoztatását óhajtja és pedig oly módon, hogy

a spekulációs határidőüzletekből származó haszon megadóztatása 80 százalék legyen.

A pénzügyi bizottság ezzel szemben az ötvenszázalékos kulcsot fogadta el, másrészt az állami kötvényekben kötött üzleteket mentesítette a rendkívüli adó alól.

A kamara a pénzügyi bizottság ez ajánlott módosításával 355 szavazattal 219 ellenében teljes egészében elfogadta a javaslatot, melyet azonnal és ezuttal negyedszer küldtek vissza a szenátusba.

A szenátus rögtön a kamara átiratának kézhezvétele után összeült, az újabban ajánlott módosításokat elvetette és teljes egészében negyedszeri olvasásban hozzájárult a kamara által elfogadott szöveghez. A pénzügyi törvényjavaslatot így a francia parlament mindkét háza véglegesen megszavazta.

Ezzel lezárult a francia parlament rendkívüli ülésszaka.

Chautemps — a kulisszák mögött

Miután úgy a francia kamara, mint a szenátus elfogadták a frank leértékeléséről szóló törvényjavaslatot, ez a pénzügyi művelet most már befejezett ténynek tekinthető. A reggel megjelenő francia jobboldali lapok komor hangnemben foglalkoznak ennek a közigazgatási eseménynek a jelentőségével és megállapítják, hogy ezáltal a kormányválság eliminálnak tekinthető. A francia sajtó különben pártállások szerint bírálja el a valorizációs harcot. A szocialista Populaire első oldalán, nagy szenzációként közli, hogy a szenátus meghátrált, míg a jobboldali lapok afelett örülnek, hogy a Blum-kormány széleskörű felhatalmazás helyett a legfelsőbb gazdasági bizottság-

ra átruházott és erősen megnyírbált felhatalmazást kapott; Ez a felhatalmazás is csak az áralakulás ellenőrzésére és az uzsora letörésének lehetőségére szorítkozik. A lapok általában azt vitatják, hogy vajon mi lehetett az oka a szenátus meghátrálásának? Beavatott politikai körökben úgy tudják, hogy a szinfalak mögötti küzdelmet tulajdonképpen Chautemps volt miniszterelnök irányította, akit Leon Blum utódjaként emlegetnek.

Chautemps ugyanis még nem látta elérkezettnek az időt a kormányzás átvételére és be akarja várni míg a devalorizáció gyászos következményei jelentkeznek, hogy azután mint honmentő átvegye a hatalmat.

A leszámítolási kamatlábat egyébként ma 5 százalékról 3 százalékra mérsékeltek.

Leon Blum francia miniszterelnök és Paul Boncour államminiszter, népszövetségi főmegbízott ma megérkeztek Genfben. A francia miniszterelnök Eden angol külügyminiszterrel együtt ebédelt, majd a két politikus

Fontos nyilatkozatra készül

Az angol sajtó nagy megkönnyebbüléssel fogadta a francia frank leértékelése körül keletkezett küzdelem kimenetelét. Pénzügyi körökben most azt várják, hogy néhány napos ingadozás után harminc százalékkal fog csökkenni a francia frank értéke. Ezzel azután megkezdődhet a nemzetközi pénzügyi rendezési folyamat. Ugyhirlük, hogy Leon Blum francia miniszterelnök és Eden angol külügyminiszter a pénzügyi megegyezéssel kapcsolatban közös nyilatkozatra készülnek. A Daily Telegraph szerint a helyzet ma egy csöppet sem alkalmas a pénzügyi rendezés keresztülvételére, hanem helyesebb volna, ha az érdekelt államok között mielőbb megkezdődne a közvetlen tanácskozások. Anglia a maga részéről azzal járulhat hozzá a pénzügyi helyzet tisztázásához, hogy a jövőben tartózkodni fog a pénz lerontására irányuló manővertől, ha Franciaország is ilyen irányú intézkedéseket tesz. Angol pénzügyi körökben különben erősen bíznak abban, hogy az Amerika felé gravitáló aranykiáramlás rövidesen megszűnik.

A svájci frank törvényes aranyfedezetét negyven százalékban állapították meg. A pénz árhullámzásának mérvét 25,94 és 34,50 százalékban. Ezenkívül a svájci szövetségtanács széleskörű intézkedéseket léptetett életbe az áruzsora letörésére.

Bécsből jelentik: A franciaországi pénzügyi helyzettel kapcsolatban Drechsler pénzügyminiszter ma nyilatkozott és kijelentette, hogy Ausztria nem hajlandó lecsök-

nagyfontosságú megbeszélést folytatott. Kiszivárgott hírek szerint a tanácskozáson a locarnoi értekezletet készítették elő és több nagyfontosságú gazdasági kérdést beszéltek meg.

Hír szerint Blum nagyarányú pénzügyi tervekről fog tanácskozni Edennel és ez a tanácskozás egy újabb világgazdasági konferencia összehívásával áll kapcsolatban. Blum már teljesen kidolgozott tervet hozott magával Genfben és az ezzel kapcsolatos tanácskozásokba bevonják több európai nagyhatalom képviselőit és az Egyesült-Államok genfi megfigyelőjét.

Blum terve az, hogy a világgazdasági konferenciát megelőzően valutakonferenciát kell összehívni Genfben,

ahol már előzetes megállapodások jöhetnek létre a világgazdasági konferencia pénzügyi kérdései tekintetében. Ennek a valuta konferenciának egyik előkészítője lesz a Nemzetközi Fizetések Bankja által október 15-re összehívott bazeli értekezlet. Blum a következőkben állította össze a világgazdasági konferencia programját:

1. A valuták aláértékelése során kialakult árfolyamok stabilizálása.
2. A valuták aláértékelésének és a hadiadósságok rendezése.
3. A vámtarifák általános leszállítása.
4. Közös megállapodások az érme pénzekre nézve.
5. A kliring rendszer megszüntetése.
6. Végleges valutarendezés és leszerelés.

Rennaux volt francia pénzügyminiszter holnap Rómába érkezik. Beavatott körökben úgy tudják, hogy a volt pénzügyminiszter olasz illetékes tényezőkkel tárgyalásokat folytat oiasz-francia pénzügyi kérdésekről.

Antonescu külügyminiszter

kenteni valutájának az értékét. A frank értékcsökkentése nem érinti a schilling értékszilárdóságát.

Bucuresti-ből jelentik: A „Capitala” szerint azok a román állampolgárok, akik külföldi bankokban őrzik vagyonukat, vagy annak egy részét, mintegy három milliárd lei veszteséget szenvedtek a pénz leértékelése következtében. Ebből az következtethető, hogy 10 milliárd leire tehető a külföldre kimentett vagyonok értéke.

A kisanant jegybankjainak kormányzóiban abban állapodtak meg, hogy október 5, továbbá 6 és 7. napjain közös tanácskozást fognak tartani Prágában. Ezt az értekezletet most a cseh jegybank kormányzójának, Englishnek betegsége miatt bizonytalan időre elhalasztották. Emiatt Mitita Constantinescu, a Banca Nationala kormányzójának tervezett prágai utazása is halasztást szenved.

Antonescu Victor felszólal majd a Népszövetség második bizottságának ülésén, amely a jövő héten kezdi meg munkálatait és főleg az amerikai—angol—francia pénzügyi megegyezés által teremtett helyzettel foglalkozik. Antonescu külügyminiszter az angol—amerikai—francia közös nyilatkozattal kapcsolatban elvi jelentőségű nyilatkozatot fog tenni.

A késő éjszakai órákban érkezett prágai híradás szerint minden valószínűség szerint a csehekronát 16 százalékkal fogják aláértékelni.

A C.A.A. (atléták) ma, szombaton este fél 9 órai kezdettel téli szezonnyitó klubvacsorát rendez

az egyesület új Neuman-palotában levő klubhelyiségében. Ez uton is felkéri tagjait és azok hozzátartozóit, hogy a klubhelyiségben jelentsék be részvételüket. Vacsorajegy ára személyenként 30 lei.

Keleteurópára is kiterjesztik a locarno-i szerződést

Fegyverrel nem lehet megvédeni a békét, — jelentette ki Törökország delegátusa. — Olaszország részt vesz a locarno-i értekezleten

Genéből jelentik: A népszövetségi közgyűlés első szónoka Sükr török delegátus volt, aki mint a tartós béke előhírnökét üdvözölte a leszerelés gondolatát. Véleménye szerint

téves az a felfogás, hogy csak fegyveres felkészültséggel lehet megvédeni a békét, mert a népek nyugalma csak akkor térhet vissza, ha nem érzik a fegyveres készülődés révén a háboru borzalmas árnyékát.

Mexikó delegátusa a területi integritások védelmében tartotta meg beszédét és rámutatott arra, hogy a Népszövetség milyen helytelenül cselekszik, amikor egy jogilag megalakult kormányt nem véd meg az ellene irányuló támadásokkal szemben. Cuba képviselője arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alapokmány megreformálásával nem lehet célt elérni. A Népszövetségnek meg kell változtatnia a népek felfogását és gondolkodását. Az elnök ezután bejelentette, hogy a leszerelést előkészítő jogi bizottság elkészítette jelentését és a további munkát most már a harmas számú leszerelési bizottságnak kell vállalni. A közgyűlést ezután szombat délelőttre napolták el.

A népszövetségi közgyűlés újjalakított leszerelési bizottsága pénteken délelőtt tartotta meg első ülését. A bizottság elnökének Leith norvég szenátust, helyettes elnökének pedig Sadak török delegátust választották meg. Leith elnök megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy a leszerelési bizottság 1934. június nyolcadiki ülésén hozott határozatához képest a bizottság 1934. novemberében megtartott ülésén három elvi kérdést állított fel, mint a leszerelés előkészíthetőségét és pedig:

1. A fegyverszállítások bejelentése.
2. A fegyverkezéssel kapcsolatos kiadások nyilvánossághozatala.
3. Az állandó bizottsági munka a leszerelés előkészítésére.

Az elnök beszéde továbbiak során figyelemztette a delegátusokat, hogy ne tápláljanak vérmes reményeket, mert a mérsékelt eredményeket is igen nagy jelentőségűeknek kell tekinteni. Ezután megadta a szót az általános vitára, a szólásra azonban senki nem jelentkezett és így az ülés befejezést nyert.

Népszövetségi körökben elterjedt hírek szerint

Franciaországnak sikerült elérni, hogy Olaszország megjelenjen a locarno-i értekezleten.

Miniszteri rendelettel tiltották meg a nemesi címek használatát

Bucuresti-ből jelentik: Az Ordonante Ministeriale (Miniszteri Rendeleték Tára) szeptember havi számában közli azt az 55054-1936. számú miniszteri rendeletet, amely megtiltja a nemesi címek hivatalos használatát.

„Az alkotmány 10-ik szakasza — írja az igazságügyminiszter eláírásával kibocsátott rendelet — tiltja Romániában a nemesi címek használatát. Megállapítottuk azonban, hogy egyes magyar urak különféle alkalmakkor még mindig hivatalosan is használják ezeket a címeket és a magyar lapok különösen nagy fontosságot tulajdonítanak azoknak. A rendelet nyilvánosságra hozatalával egyidejűleg eltávolítjuk ezeknek a címeknek használatát, lévén az alkotmányellenes.”

A rendelet felhívja a hatóságokat a rendelkezés szigorú betartására.

Ennek pedig az lesz a logikus következménye, hogy Németország sem fog elzárkózhatni attól, hogy beleegyező nyilatkozatot adjon a locarno-i értekezlettel kapcsolatban. Genében igen nagy fontosságot tulajdonítanak Leon Blum genfi tárgyalásának, mert ez alkalommal kell eldőlni annak, hogy Lengyelország részt vehet-e a locarno-i tárgyalásokon. Valószínűnek tartják, hogy ebben az esetben lehetővé válik, hogy a Kisantant tagállamai is meghívást kapjanak az eredetileg öt nagyhatalomra tervezett értekezletre. Ebben az esetben a nyugateurópai paktumot kiterjesztenék Keleteurópára is. Nem tartják azonban valószínűnek, hogy Németország kötelezettségeket vállalhat kelet felé, mert Berlin felfogása szerint a Kisantant egyre jobban hajlik Moszkva felé.

Bécsből jelentik: Itteni diplomáciai körökben elterjedt hírek szerint Göring

porosz miniszterelnök a közeli napokban Lengyelországba utazik. Göring lengyelországi látogatásának nincsen semmi hivatalos színeze, mégis bizonyosra vehető, hogy a porosz miniszterelnök felveszi az összeköttetést Ryds Smigti hadsereg főparancsnokkal és több más magas politikai személyiséggel is.

Londonból jelentik: A konzervatív-párt közgyűlésén a mai felszólaló Clark képviselő volt, aki a következőket javasolta:

— Érthető az a nyugtalanság — mondotta — amit minden jó angol állampolgár érez, valahányszor az ország külpolitikájáról van szó. Az angol kormány külügyminisztere egy nagy követ szerepében tetszeleg magának és nem tartja be a maga hatáskörét. Nem akarom bírni Eden külügyminiszter tevékenységét, de az országot meg kell óvni olyan külpolitikai veszedelemtől, amit a sok külföldi utazgatással, találkozásokkal és tanácskozásokkal idéz elő a külügyminiszter. Tudomására kell idézni a jelenlegi kormányt, hogy ezzel a külpolitikai rendszerrel szakítani kell még mielőtt az nagyobb veszéllyel vagy konzekvenciákkal járna.

Clark képviselő határozati javaslatát egyhanguan elfogadta a közgyűlés, amely ezzel a felszólalással véget is ért.

Letartóztatás előtt Litvinov szovjet külügyi népbiztos

Trockij éles támadása egy amerikai lapban Stalin ellen

Párisból jelentik: A „Matin” arról számol be, hogy Litvinov, a Szovjetunió külügyi népbiztosa ellentétbe került a kommunista párttal és ezért távoznia kell helyéről. Ninos kizárva a Matin szerint, hogy Litvinovot rövidesen letartóztatják.

Newyorkból jelentik: Egyik amerikai lapban Stalin legnagyobb ellenfele, Trockij nyílt levélben támadja a jelenlegi szovjetrezsimeket. Többek között ezeket írja:

— Annak a törtéte, tudatlan és faragatlan bürokrata gárdának, amely ma az egész Szovjetuniót behálózza, Stalin a feje. Maga Lenin övé intette annakidején a kommunista pártot attól, hogy hatalmat adjon Stalin kezébe, mert keserű lesz az a leves, amit Stalin főzni fog a párt számára. Lenin azonban még csak nem is álmódhatott arról, hogy Stalin milyen keserű levest főzött. Stalin legnagyobb gyönyörűsége, hogy a hatalom élvezetében kitombolja magát és ezt a célját el is érte.

Saját leánya vádolja a mödlingi szadista uriaszonyt

— Tüzesített tüffel hinozta szerencsétlen áldozatait Lunerné asszony —

Bécsből jelentik: Hosszu sorban tódulnak az érdeklődők a bécsi tartományi törvényszék épületébe. A borzalmas mödlingi szadista gyilkosság bírszerének tárgyalása iránti érdeklődés napról-napra fokozódik. Ez érthető is, mert izgalmas lélektani rejtelmek ilyen összezsúfolt tömegére még alig volt példa a bűnügyek történetében.

A csütörtöki tárgyalás iránt kettőzött érdeklődés nyilvánult meg, mert ezen a napon kellett kihallgatnia a törvényszéknek a vádlott Luner-házaspár 16 esztendő leányát. Amikor a sötétkék szemű, barnahajú, bájos fiatal leány a tárgyalóterembe lépett, Lunerné éppen aktahalmazába mélyedt. Ebben a pillanatban mintha villám futott volna végig a testén, éles tekintettel tölpillantott és elkialtottta magát:

— „Gréter!”

Kezével integetett a leány felé, aki barátságosan rámosolygott, majd helyet foglalt a tanuk padján. Nem sokkal később a bíróság megkezdte kihallgatását.

A fiatal leány ezután az elnök kérdésére adja, hogy anyja már az áldozatot megelőzőleg alkalmazott cselédleányokat is gyakran ütötte, verte.

Elnök: Krenn Paulát bántalmazta a vádlott?

Tanu: Előbb csak ritkán, később egyre sűrűbben verte.

Elnök: A leánynak dus haja volt?

Tanu: Előbb dus haja volt, azonban anyám a haját kitépdeste.

Elnök: Mástól hallotta ezt, vagy látta?

Tanu: Láttam.

A leány ezután a szerencsétlen Anna Augustin sorsáról mondott megrendítő részleteket.

— Anyám naponta bántalmazta Annát, akinek azonnal megeredt az orrávére és a lakás falát is sok helyen beverezte. Anyira gyenge volt, hogy sokszor a földre zuhant, a rossz bánásmód közben.

Elnök: Igaz, hogy a vádlott tüzesített tüffel égette a leányt?

Tanu: Igen. Megparancsolta neki, hogy nyultsa ki a nyelvét és azt tüzes tüffel megégette. A leány néha arca elé tartotta a kezét, mire anyám összekötözte.

Elnök: Mi történt július 10-én?

Tanu: Reggel megint tüzes tüffel égette anyám a leányt, aki olyan gyenge volt, hogy már nem tudott felkelni. Anyám ekkor tejet adott neki, de ő már a tejet nem tudta lenyelni. A leányt ekkor felöltöztették és lefektették. Amikor meghalt, másnap átvittük a lakoszoba ágyába. Az anyám megmondta, hogy ha kérdezősködnek, mit mondjak a halálesetről.

CORSO

Minden idők legnagyobb szerelmi drámája:

MAYERLINGI TRAGÉDIA

Főszereplők: CHARLES BOYER és DANIELLE DARRIEUX.

Előadások: 3 (matiné), 5, 7¼ és 9¼ órakor. Román, német, magyar felirat. Telefon: 565.

Dinu Cesianu párisi követ leányának esküvőjén az uralkodó lesz a násznagy

Bucuresti: A főváros előkelő körei, politikusok és diplomaták nagyban készülnek arra a fényes esküvőre, amely vasárnap fog végbemenni a sinaia-i királyi kastély kápolnájában. Ekkor esküszik ugyanis Dina Cesianu, Dinu Cesianu párisi követ leánya Radu Tabacovici-val, Tabacovici vasutigazgató fiával. Az esketési szertartást Miron Cristea patriárcha végzi, míg a násznagyi tisztséget Őfelsége Carol király vállalta el.

Valami egészen új

KÜLÖNBÖZŐ CSOMAGOLÁSBAN,
GYÓGYTÁRAKBAN, DROGÉRIÁKBAN
ÉS KÖTSZER ÜZLETEKBEN KAPHATÓ.

Pansaplast „Sebtapasz”

AZ IDEÁLIS GYORSKÖTÉS

A „Pansaplast Tapasz” az ideális gyorskötés. Deszinficiáló védő rétegre (mullra) préselt, rugalmas anyagból áll. Ezáltal minden testrészhez ráncatlanul simul; semmilyen mozgásban nem gátol, a bőrt nem tépi és nem csuszlik. Védi a sebet, vérzéscillapító, esetleges átnedvesedésnél is biztosan ellenáll. Házi patikákból, műhelyekben, turánál ne hiányozzék, sőt mindig kéznél legyen a „PANSAPLAST TAPASZ”.

Négyszázezer leit sikkasztott a megyei prefektura megszökött tisztviselője

— Sulyosan terhelő adatok az öngyilkos Procopovits ellen —
Váltót is hamisított a sikkasztó

A megyei prefekturán felfedezett hivatali sikkasztás méretei egyre szélesebb hullámokat vetnek. Megirtuk, hogy a prefektura egyik tisztviselőjének kétnapi távolléte gyanússá tünt fel, ennek következtében házivizsgálatot rendeltek el és a vizsgálat nagyarányú és régóta üzött visszaéléseknek jött a nyomára. Kiderült az is, hogy a szóbanforgó tisztviselő, akinek nevét a nyomozás érdekében még mindig nem közölhetjük, megnesztele a közelgő veszedelmet és egy nagyértékű kötvénycsomag gyors értékesítése után ismeretlen helyre távozott.

A rovincsolás még folyik és így egyelőre az okozott kár teljes összegét nem lehet tudni, azonban fokozatosan egyre nagyobbarányú hivatali visszaélés bontakozik ki a vizsgálat nyomán.

Az a beruházási kötvénypakett, amelyet a sikkasztó tisztviselő szököésekor Bucuresti-ben értékesített, mintegy 350 ezer lei névértékre szólott és a csomag ellenértéképpen a tisztviselő 150 ezer leit vett fel

és ugylátszik ennek az összegnek a segítségével igyekszik eltűnni. A vizsgálat kiderítette, hogy a közhivatali állásával visszaélő tisztviselő nem első ízben adta el a prefektura tulajdonát képező beruházási kötvénypaketteket. A kapott felvilágosítások szerint mintegy

négy-öt ízben értékesített a prefektura nevében ilyen kötvénycsomagokat, minden alkalommal beruházási kölcsönkötvények pakettjeit és összesen mintegy 400 ezer leit sikkasztott el ilyen módon.

Amikor a vásárló a kötvények eredete iránt érdeklődött, a tisztviselő azt mondta, hogy a kötvények a községi jegyzők és a szolgabírók tulajdonaként fektüdtek a prefekturán és azok megbízásából adja el.

Megállapítást nyert, hogy az eltulajdonított kötvénypaketteken kívüli a sikkasztó tisztviselő más módon is tulajdonított el közpénzeket. Kiderült, hogy a gondjaira bízott letétek elsikkasztásánál összejátszott a közelmúltban öngyilkossá lett Procopovits pénzügyigazgatósági tisztviselővel, még pedig olyan rendkívüli ügyességgel, hogy valósággal csak a véletlen segített a visszaélések leleplezésében. Hogy ez a két ember: Procopovits és a sikkasztó prefekturaj tisztviselő hány év óta és milyen arányokban működött együtt, azt nem lehet tudni és ennek kivizsgálása ugyancsak egy hosszú időtartamu, rendkívül fárasztó vizsgálatot igényel. Amikor ugyanis a prefekturán letétbe helyezett értékeket a pénzügyigazgatóságon be kellett volna fizetni, a szóbanforgó tisztviselő — aki ezzel meg volt bízva — Procopovits-tól

hamis letéti nyugtát kapott, a pénzt pedig közösen elsikkasztották.

Valósággal ellenőrizhetetlen, megdöbbentő arányú visszaélés folyt itt, amelynek azért nem jöhettek a nyomára, mert a prefekturaj tisztviselő mindenkor Procopovits hamis letéti

nyugtával fedezhette, illetve tisztázhatta magát. A prefektura tulajdonát képező, tehát nyilvántartott kötvénycsomagok elsikkasztását könnyű volt megállapítani, annál nehezebb azonban az árveréseknél letétbe helyezett értékek sorsát tisztázni.

Az újabb vizsgálat még sulyosabb dolgokat is megállapított a megszökött tisztviselő terhére. Kiderült, hogy egy ízben

két, egyenként ötezer leies váltót hamisított két tisztviselőtársa aláírásával és azal egy szegénysorsu arad-i asszonyt károsított meg.

Ami a prefekturaj tisztviselő szököésével kapcsolatos feltevéseket illeti, ma már majdnem valószínű, hogy a sikkasztó hivatalnok ha eddig nem szökött külföldre, úgy feltétlenül megkísérli a külföldre való kijutást. Megirtuk, hogy a gondjaira bízott megyei utlevelek közül egy üres utlevélkönyvecske még hetekkel előbb eltűnt és a tolvajnak nem sikerült a nyomára jutni.

A hivatali megbízásával visszaélő prefekturaj tisztviselőt általában jelentéktelen, kiskvalitásu, de kötelességtudó embernek is-

merték és így üzelmel általános megdöbbenést keltettek hivatalnoktársai és felettesei körében. Kiderült azonban, hogy a sikkasztó tisztviselő magánéletét nem jellemezte az a szerénység, ami hivatali működését. Meglehetősen köztekező életmódot folytatott és, mint kiderült, *haratónje is volt egy satumare-i illetőségű nő személyében. Nincs kizárva, hogy ezzel a nővel együtt szökött külföldre.*

Ma délután megjelent a prefekturán Cilibia Vasile behajtási pénzügyigazgató és felülvizsgálta a Procopovits által aláírt letéti nyugtákat azok valódisága szempontjából.

A megszökött tisztviselőnek és Procopovitsnak egy 160 ezer leies sikkasztása már minden kétséget kizáróan megállapítást nyert.

Ennyit sikkasztottak el ugyanis a községi jegyzőknek a pénzügyigazgatóságon letétbe helyezett fizetéséből, hogy más sikkasztásaitkat fedezzék. A regényes körülmények között megszökött prefekturaj tisztviselőt egyébként minden valószínűség szerint rövidesen sikerül kézrekeríteni. Elősegíti a nyomozhatóságok munkáját, hogy ismerik az ellopott utlevél számát és így ennek alapján a külföldi rendőrségek is könnyen felfedezhetik kiletét.

A hiányzó letéteket csupán a bucaresti-i letéti pénztár segítségével sikerül majd megállapítani és valószínű, hogy a pénztár részéről valaki rövidesen leutazik Arad-ra, hogy megkönnyítse a rovincsolási munkát. Ma egyébként visszaérkezett Satumare-ról a sikkasztó tisztviselő felesége, aki kijelentette, hogy *semmit sem tud férje üzelméről.* Az ügy vizsgálatát egyébként a rendőrség és az ügyészség vette a kezébe.

Felmentette Ciulley mérnököt az esküdtszék

Hajnalban hirdették ki a felmentő ítéletet — Merénylet készült a felmentett mérnök ellen

Bucuresti-ből jelentik: Egy napon és egy éjszakán át folyt a Ciulley-per befejező tárgyalása. Az éjszakai tárgyaláson Istrate Micescu, az ilfov-i ügyvédi kamara dékánja tartotta meg nagy érdeklődéssel várt védőbeszédét. Micescu beszéde elején kijelentette, hogy Ciulley mérnök ellen tulajdonképpen hajszja indult, amelyet egy kommunista érzelmi család kezdeményezett. Ezután arról beszélt, hogy a Cristescu-család tagjai ellenséges érzelmekkel viseltettek egymás iránt. A védő itt Gogu Cristescura, az elhunyt Tita Cristescu ügyvéd-bátyjára célzott. A védő beszéd befejezése után az elnök felhívására Ciulley az utolsó szó jogán szólalt fel és kijelentette, hogy nincs semmi hozzátéteivalója a védők által elmondottakhoz és csupán azt mondhatja, hogy teljesen ártatlan.

Hajnali három óraker Foisoréanu elnök összefoglalta a vád és védőbeszéd tartalmát, majd az esküdtekhez feltette a kérdést:

Bűnös-e Ciulley Liviu abban, hogy az elmúlt év december 25-én akarata ellenére megölte Tita Cristescu színésznőt? A gyilkosság elkövetéséhez mérgező anyagokat használt-e fel, amelyek előbb, vagy utóbb Tita Cristescu halálát idézték elő?

Háromnegyed négy óra volt már, amikor az esküdtek tanácskozásra vonultak vissza,

majd négy óra husz percker visszatértek a tárgyalóterembe és bejelentették, hogy az elnök kérdésére „nem”-mel válaszoltak. Ennek alapján a bíróság a vádlottat a gyilkosság vádjától felmentette és egyben a Cristescu-család kártérítési igényét elutasította.

A Ciulley-perben az ítéletkihirdetés előtt a hatóságokhoz feljelentés érkezett, amely közli, hogy abban az esetben, ha Ciulley mérnököt felmentenék, a Cristescu-család egyik tagja merényletet fog elkövetni ellene. A Cristescu-család több tagját megmotozták és Cristescu Ferernél, az áldozat bátyjánál egy revolvert találtak, amelyet elvettek tőle. Cristescu kijelentette, hogy értesült arról, miszerint Ciulley mérnök barátai az ítélet elhangzása után meg akarják őt támadni és ezért vette a revolvert magához. A gyilkosság vádjától felmentett mérnök különben hosszú időre külföldre utazik.

URANIA

Az előadások pontosan 5. 7.15 és 9.15 óraker kezdődnek. Telefon 232. D. u. 3 óraker mérsékelten helyárakkal

Felejtethetetlenül kedves ómenyben volt részük azoknak, akik a „Tatárjárás” vidám jeleneteit és gyönyörű muzsikáját végigélvezhették. Leo Slezák, Ida Wüst, Susi Lanner és Hans Söhnker.

Az első romániai zsurnál, a constantai evezősversennyel, a király részvételével.

MYSLIK HENRICH duda-trió, ének zene és tánc- estje az aradi színházban ma, szombaton

Fegyverben a földgolyó

Az ágyu és a beton-

Irtá:

WALDO ROBESON

páncél harca

A jövő háborúja: az összes fegyvernemek háborúja. „Manapság nincsen legfontosabb fegyver, nem”, írta Ludendorff, „mindegyik fegyvernem fontos, mert mindegyik szükséges és egyikről sem lehet lemondani.”

A világ fegyverkezésének három főiránya van. Az egyik a repülés és ezzel kapcsolatban a bombák, a másik a haditengerészeti fegyverkezés, a harmadik pedig a tüzérség.

Valamennyi hadsereg arra törekszik, hogy minél több messzehordó ágyúval szerelje fel magát. Az ágyuk hordóképességét állandóan növelni igyekeznek. A motortechnika fejlődése erősen megkönnyítette a tüzérségi konstruktörök munkáját. Az ágyunál a messzehordóképességén és kaliberén kívül igen fontos tényező a mozgékonyasága. A múltban azért nem tudták megfelelően mozgékony, nagykaliberű messzehordó ágyukat készíteni, mert a nagy súly mellett az ágyukat nem tudták szállítani. Most a súlyproblémát megoldotta a motortechnika.

A tüzérség 100 százalékos fejlődése

Ha a különböző tábori ágyuk, aknavetők, nehéz ágyuk, gyorstüzelő, légelhárító ágyuk és mozsarak teljesítményének fokát a világháború végén és ma összehasonlítjuk, akkor ötven-száz százalékos emelkedést figyelhetünk meg. Például a 20—22 centiméteres mozsarak a világháború végén 9—10.000 méterre hordták, ma pedig 18.000 méterre. Ezeket pedig a 30 és felesek, a kövér Bertákat és a Párist tüzelő ágyukat kivéve, a világháború alatt a legnehezebb ágyúként használták fel. Manapság szériában gyártják a 40 és feles ágyúkat, amely ötvenezer méternyire hord.

A világ különböző államai nagyszámban készítik a nagykaliberű mozgékony messzehordó ágyukat, de ezzel a tüzérség problémája még nincs megoldva. Láttuk, hogy a haditechnika mai fejlettsége mellett a csatatér szinte üresnek mondható és hogy míg a múltban a gyalogság vonalakban fejlődött fel és általában nagyobb területen elhelyezkedve biztosabb célpontot nyújtott, addig ma szétszórt egységekben haladnak előre. Ha a csatamezőt egy sakkasztalnak képzeljük el, akkor a múltban a gyalogság előrehaladás közben betöltötte a sakkasztal felének valamennyi kockáját, a világosokat és a feketéket is, addig most előrehaladás esetén az egész sakkasztalt betölti, de csak a fekete kockában. Hiába hord messzibbre az ágyu, hiába nagyobb kaliberű a lövedék, a találati valószínűség nem emelkedik és egy-egy lövedék hatása kevésbé pusztító, mint a múltban. Ha a tüzérség is sikeresen hatást, mint ahogy a gyalogság megosztódik, akkor nagy sikert érne el. Ez persze csak úgy volna lehetséges, ha az óránkénti vagy percenkénti lövések számát növelné és egyszerre nagyszámban lövéssel küzdenének. A gyalogság ellen a küzdelemben a tüzérség tehát nem sokat fejlődhetett

18.000 métertonna!

A nehézségek a tüzérség fejlesztése terén igen nagyok. A francia 37 centiméteres Batignol például 15 kilométernyit távolságra visz és öt méter vastag betonfalat is átüt, ezzel szemben azonban kötve van a vasúthoz, illetve vasútvonalhoz és felállításához öt nap szükséges. A 37 centiméteres francia mozsár már könnyebben szállítható és felállítható, ezzel szemben azonban kisebb a hatása betonra és páncélra és csak tíz kilométerre hord. A Schneider-Creusoték által előállított 52 centiméteres ágyu szintén a vasúthoz kötött. Ez az ágyu összes tartozékaival együtt 265.000 kiló nehéz, 18 kilométerre visz azonban az hatóereje 18.000 métertonna. Egy métertonna az az erő, amelyet egy tonna (ezer kiló) kifejt, ha egy méter magasból leesik.

A tüzérség fejlődését sok minden befolyásolja, így többek között még Einstein elmélete is. Nils, jugoszláv fizikus a relativitás elméletét a mechanika és a ballisztika terén próbálja érvényesíteni. Van azonban a tüzérségnek ennél sokkal fontosabb problémája: a harc a lövedék és a páncél

között. A modern tüzérség már sok olyan ágyúval rendelkezik, amely ellen a bombabiztos betonfedezék semmilyen védelmet nem nyújt. Egy 18 ezer métertonna lövedék az elképzelhető legvastagabb betonfalat is átüt.

Betonpáncél

Az egyetlen védekezés a páncél. Sokat használnak az úgynevezett keményöntést is. Ez a vasöntési forma már a középkorban is ismeretes volt. Az eljárás lényege az, hogy az olvadt vasat nem homokformákba, hanem fémformákba öntik. A formával érintkező legkülső réteg így üveghémenyű lesz, míg a belső rétegek megjelölően puhábbak. Az ilyen keményöntvény-lapokat vastag páncél-lap-

pokkal kombinálják. Kruppok cementtel kombinált acél gyártanak, míg más helyen népszerű a nikkel-acél. A haditechnika mai fejlettsége mellett el lehet képzelni olyan erődöket, amelyek minden ágyulövedéssel dacolnak, de az ilyen erődítmény falának legalább hatnyolc méter vastag betonpáncél kombinációnak kell lennie. A hadihajók páncélzatát azonban már nem lehet erősebbé tenni, s ez éppen úgy, mint ahogy a repülőgépbomba ellen biztosító fedezék semmi biztosítékot nem nyújt a negyven és ötven centiméteres kaliber régiójában mozgó ágyuk tize ellen.

A modern tüzérség egyik legfontosabb segédeszköze a gyalogsághoz beosztott könnyű felderítő repülőgép, amely rövidhullámú rádió közli megfigyeléseit. Míg a múltban az üteg parancsnoka csak igen bonyolult módon tudta meg, hogy egy általa messzelátóval nem látható, negyven vagy hatvankilométernyi távolságra fekvő célpontot eltaláltak-e, addig a felderítő repülőgép rádiós tisztje szinte a dördülés pillanatában már közölni tudja, hogy találtak-e, vagy sem.

A világháború óta erősen fejlődtek a gyalogság fegyverei is: a nehéz géppuska, a géppuska és a golyószóró. A nehéz géppuska nemcsak kaliberben különbözik a normáltól, hanem abban is, hogy körülbelül egy kilométerrel messzebbre hord. A normális géppuska akciórádiusa körülbelül kétszer méter, a golyószóró pedig ezeröttszáz.

A golyószóró

A golyószóró a modern gyalogsági harc legfontosabb eszköze. Kombinálja a gépfegyver veszedelmes tüzhátását a hallatlan mozgékonyaságával. Az egyes hadseregek által használt golyószórók 10—12 kiló súlyúak és megszakítás nélkül 25—35 golyót tudnak kiszórni. A golyószóró alakra keveset különbözik a rendes géppuskától, csak hosszabb, esővét egy külön lukacsos hűtőcső veszi körül és az ágya nagyobb és masszívabb. Előnye abban rejlik, hogy egyes lövéseket is lehet vele adni. Két rúgásra van, az egyik elhúzása esetén csak egyet tüzel, míg a másikat ha lehúzzák, addig szórja a golyót amíg lehúzott állapotban van, illetve míg a tárt teljesen ki nem lötte. A golyószórós katoná három-négy tárt vihet magával, míg társai, akik puskával is fel vannak szerelve, szintén három-négy tár felett rendelkeznek. Egy golyószóró egység négy-öt száz golyó felett rendelkezik.

A gyalogsági harcban, a járőrök és előőrsek küzdelmében kitűnően lehet a golyószórót érvényesíteni. Az ellenség nem tudhatja, hogy golyószórós egységgel van szemben. Négy, öt, vagy hat katoná-

mozog a távolban és egyes lövéseket ad le. Amikor azután az ellenség közeledik, a golyószóró megnyitja a tüzet, amelynek hatása, legalább is az első negyedórán éppen olyan, mint a géppuskáé.

A géppuskák és golyószórók a modern háborúban valóságos tüzfalat tudnak maguk elé küldeni. A csatamezőn egymástól ötven-száz méter távolságban vannak a gyalogsági kis egységek és mögöttük, lehetőleg magasabb szinten a géppuskák és golyószórók. Ezek a fegyverek azonban nem előre, hanem oldalra, legyező-alakban tüzelnek. Minden egyes géppuska, illetve golyószóró kiválaszt magának egy sávot és azt állandóan tűz alatt tartja. A keresztbetüzelésnek az a nagy előnye, hogy a golyók az előrevonuló ellenséget oldalról találják és az oldalról érkező tüzhátás sokkal nagyobb, mint a szembeni.

Következő cikkünk:

A HADITENGERÉSZET
A JÖVŐ HÁBORÚJÁBAN.

Harcot indit rehabilitálásáért Zeletzky Bruno, a Skoda-gyár volt bucuresti-i igazgatója

Balle Erculane fürdőhelyen nyilatkozott a volt igazgató — „Senkit sem vesztettem meg...”

Bucuresti-ből jelentik: Mint ismeretes, az öt évi fegyháza itélt Zeletzky Bruno, a Skoda-per elítélte büntetéséből két és fél évet kitöltött és miután a fegyházban példásan viselkedett, az öt év leteltéig kényszer tartózkodási helyül Balle Erculane-t jelölték ki számára. Ezzel kapcsolatban legutóbb különböző fantasztikus híradások láttak napvilágot. Nevezetesen az egyik fővárosi lap arról is írt, hogy Zeletzky elhagyta a fürdőhelyet és ismeretlen helyre távozott. A hír teljesen aaptalannak bizonyult, mert Zeletzky ma is a fürdőhelyen tartózkodik. Egy újságírónak sikerült beszélgetni Zeletzky Brunoval, aki a következőket mondotta:

— Teljes erőmmel küzdeni akarok rehabilitálásomért, ha kell, akár parlamenti uton is. Ugyancsak elégtételt kell szolgáltatni az elhunyt Sica-Popescu tábornok emlékének is, aki megérdemelné, hogy egy tüzérezred viselje a nevét. Én sohasem politizáltam, egy párt érdekeit sem szolgáltam, csak a román hadsereg és cégem érdekeit képviseltem. Kevésen tudják azt, mit jelent ártatlanul szenvedni. Eddig 15 kilót vesztettem testsúlyomból. Ki kell jelentenem, hogy senkit sem vesztettem meg. Rágalmazó, aki meri állítani, hogy én pénzt ajánlottam Sica-Popescu tábornoknak. Sica-Popescu tábornok szegénységének bizonyítéka, hogy özvegye jelenleg szegénységben, fia támogatására szorulva él.

INGYENES
ROMÁN NYELVTANFOLYAMOK
a MAGYAR PÁRTBAN!

Jelentkezések október 3-ig, a
Pártirodában, Str. V. Goldis 8.
sz. d. e. 9—12 órák között.

Felbontotta az egyházi bíróság Siarhemberg herceg házasságát

Bácsból jelentik: Az érsekségen működő egyházi bíróság érvénytelenítette Siarhemberg herceg és Salm Reiferscheidt Elza házasságkötését. Az érvénytelenítést Siarhemberg herceg azon a címen kérte, hogy feleségével nem folytatott rendszeres házassélelet és a házasságot már nem is azzal a céllal kötötte meg, hogy rendszeres házassélelet folytasson. Az egyházi bíróság döntése élénk fel-tűnést keltett és jóváhagyás céljából a Vatikán elé került.

HIREK

Kerékpározás a víz alatt

Párisból jelentik: Estélyitoalettés nők, frakkos férfiak töltötték meg a három emelet magasságú, modern uszoda galériáit. A Club sous Peau (Víz-alatti Klub) vezetősége, élén Jean Painlevé-vel, a klub alelnökével, bemutatta a Le Prieur parancsnok találmányát.

Komoly, tudományos munka eredménye Le Prieur találmánya és komoly a cél, amelyet maga elé tűzött. Háborús tapasztalatai adták a gondolatot, a béke éve a megvalósulás lehetőségét.

Könnyű gumiból készült gázmaszkoszerű buvársisak a fejre borítva, melyhez hosszú gumicsővel ellátott acélpalack tartozik, ez a találmány. A palack 150 atmoszférás préselt levegővel telt, a buvár övére erősítve hordja és ezzel a könnyű teherrel 30—40 percig maradhat a víz alatt.

Gyakorlati értékei közül legfontosabbak: megkönnyíti a hirtelen szerencsétlenségénél a segítségre siető mentési munkáját. Nagy hordereje lehet ezenkívül — feltéve, hogy beszerzése nem igényel túl nagy anyagi áldozatot — gyöngyhalászok részére, akiknek, mint tudjuk, ha nem is élete, de egészsége forog kockán minden alkalommal. Számításba jöhet még kisebb vizalatti munkák elvégzésénél.

Hasznos szolgáltatásain kívül azonban, amelyekre hogy mennyire alkalmas, a jövő fogja megmutatni, rohamos sikert ért el a sportkedvelő közönség körében. Lélekzetvisszafojtva, éragadtatással lesték a világ legfiatalabb buvárnak, a kis ötéves Micheline Merlenek bravuros mutatványát, aki a feltalálóval együtt játszi könnyedséggel kerékpározott 15 percig a víz alatt. Kitérő lelkesedéssel fogadták a „szarazor” a bátor kislányt. Hullott a csók, clogatás, csokoládé, cakorka bőven. A klubtagok száma percről-percre nőtt.

Hovatovább hozzátartozik a bontonhoz, akár csak a megjelenés egynémely futtatáson, hetenként egy-kétszer a víz alatt sétálni. A déli tengerpartokon időző elegáns dámák meghívói egy kis barátos „déltáni sétára tengerfenéken” invitálnak, míg a férfiak a klubok kártyaszobái helyett vidám víz alatti horgászásra adnak találkozót.

— **HIDEG, ZÁPOR, HÓ.** Élénk északi szél, több helyen zápor, a hegyekben záporoszerű havazás. Hainalban talajmenti lagy, a nappali hőmérséklet alig emelkedik, az éjjeli lehülés erősödik.

— **Állandó javulás Titulescu állapotában.** St. Moritzból jelentik: Titulescu volt külügyminiszter állapota tegnap teljesen kielégítő volt. A vérvizsgálatot megejtették és megállapították, hogy a vér vörösképződése tovább tart és a hemoglobinnak képződése 60 százalékkal javult. A vörös vérszettek pedig 2,800,000-re szaporodtak. (Rador).

— **Lég- és gázvédelmi gyakorlatok Bécsben.** Bécsből jelentik: Ma éjjel lég- és gázvédelmi gyakorlatok lesznek az osztrák fővárosban. Este 10 órakor be kell zárni az összes bécsi kávéházaknak és nyilvános helyeknek. A város több pontján hatalmas hangszórókat állítottak fel és a megfigyelőhelyeken fogják megállapítani, hogy a felvonuló légi haderők milyen eredménnyel támadják az osztrák fővárost.

— **Halállal fenyegettek meg egy bucuresti-lapszerkesztőt.** Bucuresti-ből jelentik: Tazlaon, a „Strajerul” című folyóirat főszerkesztője bejelentette az ilfov-i ügyészségen, hogy egyes cikkeiért vassárdisták halállal fenyegettek meg. Az ügy kivizsgálásával Niculescu Bolintin vizsgálóbíró biztá meg.

— **Egy évre felfüggesztettek egy bucuresti-l ügyvédet — kommunista tevékenység vádja miatt.** Bucuresti-ből jelentik: Az ilfov-i ügyvédi kamara fegyelmi bizottsága eljárást indított Patrascanu ügyvéd ellen kommunista tevékenység miatt. A fegyelmi bizottság ma hirdette ki ítéletét, a melynek értelmében Patrascanun egy évre felfüggesztette az ügyvédi gyakorlatától. Patrascanu az ítélet ellen fellebbezést jelentett be.

— **A magánvállalatok személyzete.** Bucuresti-ből jelentik: Az „Ordinea” értesülése szerint a vállalatoknál alkalmazott román személyzet arányát felülvizsgáló bizottság Moteanu szenátor elnökletével 156 magánvállalatot vizsgált felül, a melyek 16 milliárd lei tőkét és 32,349 főnyi személyzetet képviselnek. A bizottság megállapításai szerint az alkalmazottak 10 százalékán román nemzetiségű, 30 százaléka idegen állampolgár, 60 százaléka kisebbségi nemzetiségű román állampolgár.

— **Szabad kártyázni Sinaia-ban.** Bucuresti-ből jelentik: A bucuresti-i ítélőtábla, mint büntető fellebbviteli bíróság most tárgyalta George Litman játékkaszinó-bérlő ügyét. A sinaia-i kaszinó bérlőjét peccsétörésért annakidején kéthónapi fogházra ítélte a prahova-i törvényszék. A Tábla helyt adott a fellebbezésnek s megállapította, hogy az 1936. április 2-i kártya-törvényt nem lehet a sinaia-i játékkaszinóra vonatkoztatni. Az ítélet indokolása szerint a vádlottak jóhiszeműen jártak el a peccsét eltávolítása alkalmával. A másodfoku határozat alapján a sinaia-i játékkermeket a közeljövőben ismét megnyitják.

— **BONYOLODÍK A HELYZET TÁVOLKELETEN.** Sanghaiból jelentik: Távolkeleten egyre jobban bonyolódik a helyzet. A japán—kinai konfliktus legújabb eseménye, hogy tegnap Sanghai nemzetközi negyedében a japán katonák letartóztattak két angol állampolgárt, akik állítólag tiszteletlenül nyilatkoztak a japán hatóságokról. Emiatt különösen napirenden vannak az összetűzések a japánok és az idegenek között. A kínai vizeken állomásozó amerikai csatahajók parancsnoka megtiltotta a legénységnek, hogy partraszálljon, nehogy összetűzésre kerüljön a sor japán vagy kínai katonákkal.

— **Tíz évi börtönrre ítélték egy német kémét.** Liegeből jelentik: Az esküdtszék 10 évi börtönrre ítélte Schmetz kémét, aki egy erődítés tervrajzát eladta Németországnak.

Kereskedelmi gyakoronok — a holland trónörökös nő vőlegénye

Amszterdamból jelentik: Bernhard Lippei herceg, a holland trónörökös nő vőlegénye, mint volentör belépett egy amszterdami nagy gyarmat-áru céghez, amely Hollandiának gyarmati kereskedelmét intézi. A jövődöbeli holland királynő férje meg akarja tanulni a kereskedelmet.

— **1872. óta nem volt ilyen hideg ős.** A szokatlanul erős korai hideg egész Középeurópában felütötte a fejét. Mindenütt abnormális hideg idő van és hó is esett. A bécsi meteorológiai intézet jelentése szerint 1872. óta nem volt ilyen hideg ős, mint az idén. A párisi meteorológusok a korai őszi hidegből arra következtetnek, hogy az idén rendkívül szigorú tél lesz.

— **Halálozás.** Özv. Hendrey Pálné született Biró Amália életének 91-ik évében elhunyt. Temetése október 4-én, vasárnap délután 3 órakor lesz a Str. Greceanu 20. sz. alatti gyászszobából a mureseli családi sírboltba.

— **Három gyermekhűdéses megbetegedés Oradea-n.** Oradea-ról jelentik: Oradea-n három gyermekparalízises eset fordult elő. Filip Ioan dr. városi főorvos nyilatkozott az ügyről és közölte, hogy a fővárosból azonnal szérumot hozatott és ezzel beoltotta a gyermekeket, akik már túl vannak a veszélyen és a lakosságnak aggodalomra semmi oka sincs.

— **Öt rab rejtélyes szökése a focsani-i börtönből.** Focsani-ból jelentik: Tegnap éjjel öt rab kibontotta a börtöncella falát és kiszöktek az udvarra, majd a falon keresztül átvetve magukat, eltűntek. Érdekes, hogy a rabokat néhány nappal ezelőtt szállították a fogházba és megláncolva tartották őket. Kézrekerítésükre megtették a szükséges intézkedéseket.

— **Dr. J. KERÉKES RÓZSI BELGYÓGYÁSZ-SPECIALISTA** elsejétől kezdve mindennap 9—11 és 3—5-ig rendel (Mocioni-u. 34.)

A szokás hatalma

A nyaraló zsebtolvaj.

Fogolytábor-borzalmak a bíróság előtt

Ki ölte meg Novonikolajevskiben Erdődy György századosi?

Budapestről jelentik: A novonikolajevski hadifogolytábor rémségéből keletkezett az a bűnper, amelynek főtárgyalása ma zajlott le Budapesten. A vádlott Kiss Béla munkácsi születésű és 1921-ben hazatért hadifogoly volt, aki ellen az a vád merült fel, hogy felbujtására a fogolytáborban meggyilkolták Erdődy György honvédszázados, a fogolytábor egyik lakóját és végül, hogy mint parancsnok szolgált a vörös hadseregben és bekényszerítette a hadifoglyokat. Kiss vádlott kijelentette a főtárgyaláson, hogy soha életében nem ismerte Erdődy százados, tehát nem gyilkoltathatta meg, ezenkívül a vörös hadseregben sem szolgált. A vörös hadsereg egyenruháját pedig azért viselte, mert teljesen lerongyolódott és nem volt más ruhája, csak az, amit a fogolytáborban számára kiadtak.

— **Még nincs megegyezés az osztrák Heimwehr ügyében.** Bécsből jelentik: Az osztrák Heimwehr kebelében fennálló egyenetlenségek még sem simultak el. Fey őrnagy, mint ismeretes, a Heimwehr bécsi csoportjának a vezetője, néhány nappal ezelőtt leváltást kapott a közte és Starhemberg herceg között felmerült ellentétek miatt. Azt remélték, hogy a tegnapi tanácskozások során a két ellenfél ki fog békülni egymással, azonban ez nem következett be, mert az éjszakai tanácskozás után nyilatkozat jelent meg, amelyben a vezetőség élesen elítéli Fey őrnagy viselkedését. Tehát még Fey loyális nyilatkozata sem simíthatta el az ellentéteket. Starhemberg herceg szerint ugyanis Fey őrnagy megsértette a fegyelmet, amikor a herceg tudta és előzetes beleegyezése nélkül akart visszatérni a bécsi csoport élére. Ma délután a politikai átszervezés ügyében tart gyűlést az osztrák Heimwehr.

— **Arab bandák harca az angol katonasággal.** Jeruzsálemből jelentik: Tegnap este lesbenálló arab bandák megtámadták a Saffet felé vezető uton Hawerd tábornok csapatait. Az angolok felvették a harcot, mire az arabok elmenekültek. Négy kilométerrel távolabb az arabok újabb támadást intéztek az angolok ellen, ekkor azonban már az angolok gépfegyvert használtak és így verték vissza az arabokat. A visszavonuló arabok úgy sebesültek mint halottakat vittek magukkal.

— **ORVOSI HIR.** Dr. SERBANU Gheorghe kórházi főorvos, bőrgyógyász, hazaérkezett és orvosi rendeléseit Str. Coşbuc 5. szám alatt újból megkezdte.

— **Véres szerelmi dráma Piteşti piacterén.** Piteşti-ből jelentik: Megdöbbentő szerelmi dráma játszódott le a város piacterén. Grosu Sabin 23 éves bucuresti-i műszerész levelet kapott Tomescu Maria-tól, akivel hosszabb idő óta szerelmi viszonyt folytatott. A levélben a leány bejelenti, hogy megszakitja vele az összeköttetést és máshoz megy férjhez. Grosu Bucureşti-ből azért utazott Piteşti-be, hogy szerelmesét szándékának megváltoztatására bírja és két nappal ezelőtt este fel is kereste lakásán, de eredményt nem ért el, mert a leány hajthatatlan maradt. A fiatalember megleste a leányt, aki a piacra ment bevásárolni, ismét szóváltásba elegyedett vele, majd pedig revolverrel kétszer nálozt Tomescu Maria-ra és amikor az öszszecsétt, föbelötte magát. Mindketten még a helyszínen kiszenvédtek.

— **Ha fáradt s izgatott, ha a hasban feszülés érzése kinozza és gyakori félelemérzethen szenved, akkor igyék reggelenként éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait, csökkenti a mérges bégázfejlődést s elhárítja a vértörléseket. Az orvosok ajánlják.**

— **Folytak a mentési munkálatok a beomlott belgiumi bányában.** Brüsszelből jelentik: A la buveriel beomlott tárnából eddig 4 halottat és 22 sebesültet huztak ki. A bánya mélyén még 12 bányász van és azt hiszik, hogy ezeket megmenteni már nem tudják. (Rador).

— **Író- és tanszerek Császár papírruházában, Select-mozgó mellett.**

— **Meghívó.** Az arad-i Zsidó Nemzeti Szövetség október 4-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja rendes évi közgyűlését az Avram Iancu-tér 16. szám alatti helyiségében, amelyre a Szövetség valamennyi tagját tisztelettel meghívja az elnökség.

150 ezer felkelő vonul Madrid ellen

Államfői hatalmat kapott Franco tábornok

Burgosból jelentik: Franco tábornokot államfői hatalommal ruházták fel, az ünneplés eskütétel alkalmával megfogadta, hogy megvédelmezi Spanyolország területét és a spanyol nép becsületéért és boldogulásáért fog küzdeni. A rádióban tartott beszédében kijelentette, hogy kormánya a nép javáért fog dolgozni. Francisco Franco ezredes, a tábornok fivére közölte, hogy katonai direktorium alakul, amelynek ő lesz az elnöke és a Madrid elleni ostromot személyesen fogja vezetni.

A spanyolországi harcokról érkezett újabb jelentések szerint a felkelő csapatok egyre erőteljesebben menetelnek Madrid felé.

Francisco tábornok Madridtól északra és északkeletre 150 ezer főből álló hadsereget összpontosított.

Santa Cruz de Recamer felől a felkelőknek sikerült a Madrid—Cartagena és Valencia felé vezető vasútvonal egy részét birtokukba venni. Ma reggel a felkelők egyik légitája ismét bombázta a spanyol fővárost. A repülők főleg a kazernyák és középületek felett keringtek. A Szovjetunió rádióleadója bejelentette, hogy a munkásság négymillió rubelt adományozott a spanyol kormánymilíciónak részben pénzben, részben árukban.

— ZÜRICH I ZARLAT. Páris 20.25, London 31.41, Newyork 434.20, Milánó 33.50, Amsterdam 233.50, Berlin 174.50, Prága 17.90, Varsó 81.50, Belgrád 10.00, Bucaresti 3.25.

— Arad-iak sikeres érettségi vizsgája. Timisoara-ról jelentik: A Diaconovici Loga-licumban tegnap folytatódott az érettségi vizsgálatok. A szóbeli vizsgára becsajított 16 jelölt közül 12 sikerrel tette le a vizsgát. Arad-ról a következők nyertek érettségi bizonyítványt: Panlea Petru, Roscan Dumitru, Veres György, Bosneac Gheorghe, Demetrescu Ion, Lucuța Traian, Pelan Mihai, Rada Dumitru, Muresan Iustin és Weisz György.

— Himnlőtások sorrendje az arad-i iskolákban. Az arad-i főorvosi hivatal szuton értesíti az érdekelteket, hogy az őszi himnlőtés oltások a következő sorrendben fognak eszközöltetni: október 3-án (szombaton) délután 4 órakor a Lae Barna uccal új iskolában. Október 4-én (vasárnap) délután 3 és 6 óra között a Segai, bujaci gati és micalaci iskolákban. Október 5-én (hétfőn) délután 4 órakor a Mihai Viteazul-terti iskolában. Október 6-án (kedden) délután 4 órakor Gradiște-n a Petru Rureș uccal iskolában. Október 7-én (szerdán) délután 4 órakor a Iosif Vulcan uccal iskolában. Október 8-án (csütörtök) délután 4 órakor az Oituz uccal iskolában. Október 9-én (pénteken) délután 4 órakor a Piața Luptei-n levő iskolában. A szülők és gyámok felkértek, hogy gyermekeikkel együtt az oltás eszközöltése céljából tóban az iskolában jelenjenek meg, amely lakásokhoz legközelebb fekszik vagy egyébként is a legalkalmasabb.

— „Vacuum” töltőtollak olcsón Kerpelnél.

— Az arad-i Cerc de Reorutare közli, hogy az ősz folyamán a következő összeírások, illetve nyilvántartások lesznek. Október 1—30. között lesz az állatreviziók (vontatólovak és kocsik), továbbá különböző lakások és szállások összeírása. Október 1—20. között az egészségügyi, állategészségügyi és kovácsfelszerelések összeírása az Arad és Arad-megye területén található összes gyógyszerárak, illatszertárak, raktárak, stb. számontartásával. Október 15-től november 20-ig következnek a motorerejű vontatójárművek összeírása Arad-város és a megye területén. Végül november 1. és 20. között lesz az állati vagy emberi erővel vont járművek (lovak, szekerek, kerékpárok) felülvizsgálata és osztályozása. Az összeírások célja kizárólag a járművek, vontatóállatok, raktárak, gyógyszerárak, stb. számszerű nyilvántartása mozgósítás esetére. Az összeírás évenként történik. Ezért minden lakos köteles minden rekvirálás alá eshető tárgyát, vontatóállatot, járművét, stb. bejelenteni. Aki ennek nem tesz eleget, az a vonatkozó törvény szigorú büntetésében részesül.

— MA az alatti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

JANKA, Bulevardul Regele Ferdinand-
WEISZ, Piața Avram Iancu.
BERGER, Calea Seguna.

LEGUJABB SPORT

A bucuresti-i román—magyar mérkőzésre még nem adtak startengedélyt

Budapestről jelentik: A román—magyar válogatott csapatok futballmérkőzésének bonyodalmairól Pluhár István az Országos Testnevelési Tanács nevében a következőket mondotta:

— Kötelességszerűen és a formások betartásával járunk el, amikor a csapat indulása előtt az OETR. írásos engedélyt kértük. Az OETR. engedélye még nem érkezett meg. A helyzet az, hogy a csapat startengedély nélkül indult el és az OTT. sem adott felhatalmazást a startra. Mindent megteszünk, hogy a mérkőzést rendben le lehessen bonyolítani és ezért továbbra is összeköttetést tartunk fenn Bucuresti-vel. Természetes, hogy amint az engedély román részről megérkezik, abban a pillanatban megadjuk a csapatnak a startengedélyt.

A román—magyar sportérinkézést ez év májusában az OTT, mint a magyarországi legfelsőbb

sportforum és az OETR, mint a legfőbb romániai sportforum közvetlen tárgyalásai során lehetett létrehozni. Külön egyezmény szabályozza a két ország közötti sportérinkézés szabályait és ennek megfelelően sem egyéni, sem csapatsportoknál nem lehet megadni a startengedélyt az OTT, illetve az OETR előzetes engedélye nélkül. A Magyar Labdarugó Szövetség má délig nem nyújtotta be a legfőbb román sportforum vonatkozó engedélyét, ennek megfelelően a magyar legfőbb sportforum nem adhatta ki a startengedélyt mindaddig, amíg a Magyar Labdarugó Szövetség ennek a kívánalomnak meg nem felel. Amennyiben az OETR megfelelő engedélye nem érkezik meg, úgy a következőkért a Magyar Labdarugó Szövetséget terheli a felelősség, amely nem gondoskodott idejében arról, hogy az előírt engedélyt az OTT-nak bemutassa.

Újabb tanácskozások a közrend megőrzése érdekében

Bucuresti-ből jelentik: Luca belügyminiszter ma délelőtt tanácskozást folytatott Părăianu tábornokkal, a csendőrség főparancsnokával, Bentoiu belügyi államtitkárral, valamint Cernat sziguranavezéregazgatóval és Parisianu-val, a bucuresti-i rendőrség társadalmi osztályának vezetőjével. Az értekezleten a közrend megőrzésének kérdésével foglalkoztak, különbs tekintettel az egyetemek megnyitására, valamint egyes politikai pártok gyűléseire. Ezeket a megbeszéléseket rendszeresítik, mindaddig, amíg erre szükség mutatkozik. Délután a belügyminiszter a nemzetvédelmi miniszteriumba ment, ahol Paul Anghelescu nemzetvé-

delmi miniszterrel tárgyalt. A megbeszélésen Bentoiu belügyi államtitkár is résztvevett.

A közoktatásügyi miniszter ma aláírta azt a rendeletet, amelynek értelmében Stefanescu-Goanga államtitkárt bizza meg az egyetemi és többi főiskolák ellenőrzésével, az egyetemi élet megszervezésével, valamint az egyetemi fegyelm biztosításával.

Dr. Lupu egyébként beható megbeszélést folytatott Mihalache-val a nemzeti-parasztpárt legközelebbi tömeggyűléseiről. Pénteken este a két politikai vezérfő Satumare-ra utazott, ahol résztvesz a párt nagy antirevizós gyűlésén, amelyen előreláthatólag 100 ezer főnyi tömeg jelenik meg.

Elhalasztották dr. Roska Márton cluj-i egyetemi tanár bünpörének főtárgyalását

— Az egyik fővádó nem jelenhetett meg a tárgyaláson —

Cluj-ról jelentik: A cluj-i hadbíróóság péntekre tűzte ki dr. Roska Márton, a cluj-i egyetem régészeti intézetének egyik vezetője ellen megindított per tárgyalását. Az ismert régész elleni perben a vádirat négyszáz oldal teszt és az alábbi vádak tartalmazza:

Budapesten 1928-ban egy irredenta-szervezet alakult: az „Ardeal-i Férfiak Szövetsége”. Ez a szövetség tagjaul fogadta a Magyarországra letelepedett ardeal-iakat, de titokban számos, Romániában élő magyar is tagja volt, köztük dr. Roska Márton. A vádirat szerint Roska dr. összeköttetést tartott fenn a szövetséggel, amit annál könnyebben is megtehetett, mert számos, Magyarországon élő tanár-

társa hajdanában a cluj-i egyetemeken tanított. A másik vádpont szerint Roska Márton dr. ennek a szövetségnek a kiadásában megjelent könyvben, amelynek „Történelmi Ardeal” a címe, három tanulmányt írt.

A tárgyalás megkezdése előtt dr. Maniu őrnagy, hadbíró-ügyész szólalt fel, aki a tárgyalás elhalasztását kérte azon a címen, hogy Daicovici magántanár, az egyik fővádó, egy vizsgáztató-bizottságban köteles résztvenni és ezért a tárgyaláson nem jelenhetik meg. A védelem a tárgyalás megtartását kérte, de a hadbíróóság a hadbíró-ügyész indítványának adott helyet és a tárgyalást elhalasztotta. Az újabb tárgyalás időpontját később állapítják meg.

— Assisi szent Ferenc ünnepe a helyárosi plébániatemplomban. Vasárnap jünepi a Minorita rend nagy alapítójának, assisi szent Ferencnek ünnepét. Délelőtt 10 órakor ünnepi nagymisést celebrál Monay Ferenc dr. vatikáni gyóntató rendtársainak segédletével. Evangélium után Kulesár Kálmán mond ünnepi beszédet. A „Szent Antal” templom nagyénekkar Müttermüller József nagy vezényletével Demény: „Erzsébet” E-dur miséjét adja elő. Orgonál Kaletsky Vilma zenetanárnő. Este hat órakor Mayer Callist, az arad-i szt. Ferenc III-ik rendjének igazgatója mond szentbeszédet s ugyanó tartja a rózsafüzér-ájtatosság után a hagyományos Transitus-t is. Grádiște-n Szalay Albert, Segu-ban pedig Korom P. Antal jelkészek tartanak ünnepi istentiszteletet.

Őszi-idegyre KERPEL könyvtár
Újdonságokkal szolgál. Havi díj 40 Lei. 4087

— Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegségek, valamint azok, akik húgysavas sók túlzaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által állapotuk javulását érhetik el. Az orvosok ajánlják.

— A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete előadássorozatában vasárnap délután 6 órai kezdettel dr. Weisz József arad-i orvos tart előadást „Társadalmi betegségek” címen a szakszervezet helyiségében: Bulev. Reg. Maria 18. (volt Reinhart-ház).

— Arad-i hetilapci árak. Az esős időjárás következtében a mai arad-i hetilapci közepes volt. Mérsékelt felhozatal mellett a hivatalos kimutatás szerint az árak ilymódon alakultak: Gabonapiac: buza 390—410, tengeri 210—230, rozs 300—330, árpa 330—350, zab 280—300, csövestengeri 120—150 lei volt métermázsánként. — Állatvásár: szarvasmarha 9—12, borjú 20—22, sertés 20—22 lei volt különként élsúlyban. — Takarmánypiac: Széna 130—140, lóhere 150—160, szalma 50—55 lei métermázsánként. — Zöldségpiac: hagyma 2, fokhagyma 8—10, burgonya 2—2.50, savanyukáposzta 8, spenót 1, lenese 8—10, pirosparadicsom 2—3, zöldbab 5—7 lei kilogrammonként, zöldhagyma 1 lei kötegenként, zöldség 1—2 lei kötegeje. Hegyes zöldpaprika tíz darab 1 lei, servian paprika hat darab 1 lei, retek darabja 1—2, hónapos retek kötegeje 1 lei, zöldborsó literje 20—22,

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A frank leértékelése következtében már 30 százalékkal magasabban jegyzik a külföldön a leit

Zürichben 2.50-ről 3.25-re emelték a lei árfolyamát — A svájci frank 60 leiről 44 leire esett — A kormány biztosítottak látja a gabona további exportját

Arad. A francia és svájci frank értékének leszállításával kapcsolatban a romániai közvéleményben az a téves hiedelem keletkezett, hogy a lei hivatalos árfolyamát is le fogják szálítani az illetékes fórumok. Az Aradi Közlöny pénteki számában már közöltük Cancicov pénzügyminiszter nyilatkozatát, amely szerint sem a kormány, sem a Banca Națională nem gondol arra, hogy pénzünk hivatalos kurzusát csökkentse, mert erre semmi szükség nincs. *Aki azt hitte, hogy a frank devalorizálása vagy a francia—angol—északamerikai nemzetközi pénzügyi egyezmény következtében a lei árfolyama hanyatlani fog, az alaposan tévedett.*

Ugyanis ma került nyilvánosságra a svájci frank leértékelése óta a zürichi első tőzsdejelentés, amelyben a lei ottani hivatalos árfolyama már 3.25 svájci frankkal szerepel, holott a frank leértékelése előtt 2.50 volt a lei hivatalos kurzusa. Ez azt jelenti, hogy 100 leiert most már 3.25 svájci frankot adnak hivatalosan.

Ennek megfelelően a svájci frank romániai árfolyama is kb. 30 százalékkal csökkent a magánforgalomban. Ezelőtt ugyanis kb. 60 leit kellett fizetni nálunk a svájci frankért, most azonban 44—45 leit számítanak a magánátutalásoknál, mert ez felel meg a zürichi jegyzésnek. A svájci frank hivatalos árfolyama nálunk ma is 32.45—32.65 lei, tehát a Banca Națională által történt átutalásokat ilyen árfolyamon számolják el.

Azokban a külföldi valutákban, amelyeknek esetleges értékesítéséről szintén szó lehet, még nem alakult ki az árfolyam a beföldi magánforgalomban. A Banca Națională a svájci és a francia frank hivatalos kurzusát még nem állapította meg.

A bucaresti-i feketetőzsdén és a vidéki nagyobb városokban a külföldi valuták és devizák ára két nap óta erősen esett, mert a közönség azt hiszi, hogy az arannyal jól fedezett többi erős valuták árfolyamát is hivatalosan leszállítják.

Különösen a csehkorona és a francia frank árfolyama esett, de az osztrák schillinget sem kimélte meg a bizonytalanság és tegnap már 28¼-re csökkent az árfolyama. A francia

frank magánkursusa 9.30 lei, a csehkoronáé 5.33, a márkáé 39.5 lei.

Akinek francia frankra szüksége van, az gyorsan lefedezte magát 9.30-on, holott az új árfolyamparitásnak csak 8.60-nak kellene lenni.

Az exportöröket keletlen helyzetbe hozta a francia és svájci frank árcsökkenése, mert üzleteiket egyelőre nem bírják likvidálni. Ugyanis a Jegybank eziránt még nem intézkedett, mert bevárja, amíg a nemzetközi pénzpiacra véglegesen kialakul a helyzet.

Egyébként az országos buzaértékesítési bizottság tegnapi ülésén szintén foglalkozott az új helyzettel és Negura földművelésügyi alminiszter az ábbi nyilatkozatot tette:

— Nincs alapja annak a hírek, hogy buza- és gabonaexportunk veszélyben volna a frank leértékelése és a nemzetközi nagy pénzügyi egyezmény miatt. Ennek éppen ellenkezője igaz: teljes nyugalommal várjuk a külföldi pénzügyi helyzet kialakulását, mert semmi okunk sincs siettetni az eseményeket. *Megállapítom, hogy a külföldön most is éppúgy keresik a búzánkat és általában a gabonánkat, mint ezelőtt. Az exportot a jó prémiumok biztosítják; a prémiumok lehetővé teszik, hogy magas árat érjünk el a külföldön. A szövetkezetek központja jelentékeny megrendeléseket kapott a külföldről és ezek is azt igazolják, hogy gabonánk továbbra is kelendők a külföldi államokban. Már most kijelentem a kormány nevében, hogy mihelyt a legcsekélyebb jelét is látnánk annak, hogy a külföldi pénzügyi értékelés alapján kialakult helyzet nekünk bármilyen kárt is okozna, a legsürgősebb intézkedéseket fogantatunk az esetleges károk elkerülése céljából* — fejezte be nyilatkozatát Negura.

A bizottság hevesléssel vette tudomásul az alminiszter bejelentését.

Ugyancsak a fővárosból jelentik, hogy ott a gabonapiac élénksége kezd visszatérni. *Egyelőre csak az osztrák gabonacégek kötötték exportörjeinkkel gabonaszállítási szerződéseket az alábbi áron:* idei kukorica vagononként 25.250—25.500 lei, múlt évi kukorica 29.500—30.000 lei-ig. Árpa 26.000 lei, zab 24.000 lei abszály, buza 48.000 lei Constanta-ban.

A Banca Nationala feloldotta a márkát a zárlat alól

Kávé és más gyarmatárak behozatalára négy és fél millió márkát biztosít a Jegybank

Mint Bucuresti-ből jelentik, a Banca Națională a petroleumexportból származó, 4 hónappal ezelőtt zárolt márkákat most feloldotta és az exportöröknek kiadja. Nehogy ez az intézkedés hirtelen lecsökkentse a márká árát, a Jegybank csak fokozatosan oldja fel a márkát a zárlat alól. Az augusztusban megállapított márkarendszer megmarad; a márká kötelező hatnapos forgalombahozatalára vonatkozó időt hivatalosan meghosszabbítják.

A Banca Națională most már lemondott a román—német export vámokmányainak bemutatási kötelezettségéről. Ezekkel az okmányokkal azt kellett igazolni, hogy a németországi vevő nem exportálja más államba a tőlünk vásárolt árukat. Ezt a kérdést ugyanis a román—német új kereskedelmi és fizetési szerződésben most rendezték. A román—német kölcsönös áruimportra megengedi a két ország a fizetéseket, de csak az olyan árucikkekre, amelyeket Romániában, illetve Németországban használnak fel és nem exportálnak más államba.

Október elsejétől kávéimport céljaira 3 és fél millió márká, gyarmatárak behozatalára pedig 1

millió márká áll rendelkezésre, mert ilyen összeg erejéig Németországgal fizethetik meg a romániai kávé- és gyarmatárimportörök a más államokban vásárolt árucikkeiket. Németország ugyanis az új fizetési egyezményben erre kötelezettséget vállalt, mert velünk szemben fennálló áruadósságának egy részét így egyenlíti ki. Végül közöljük, hogy a márká árfolyama Bucuresti-ben és a vidéki nagyobb városokban 2 és fél leire csökkent és ezidőszent 39 és fél leire az árfolyama.

— A TAVALYI NYOLCMILLIÓ HEKTÓLITER BORRAL SZEMBEN AZ IDÉN CSAK HATMILLIÓ HEKTÓLITER BORTERMÉSRE SZÁMITANAK. Bucuresti-ből jelentik: Az ország szerte bekövetkezett esős idő miatt a terméskülátások gyöngültek és hivatalos megállapítások szerint az idén a termés alig éri el a hatmillió hektólitert, holott tavaly nyolcmillió hektóliter volt. 1935-ben kb. 12 millió hektóliter termett és akkor kezdődött a bor ára erősen lecsökkenni. Most azonban az 1935. évi szüreti eredménnyel szemben ötven százalékkal kevesebb bort szüretelnek és így a bor árának jelentékeny emelése várható.

Svájc bucaresti-i követének feltűnésikeltő nyilatkozata a frank értékcsökkenéséről

Megakadályozzák az árdragítást

A fővárosi sajtó tegnap hozta nyilvánosságra Svájc bucaresti-i követének hivatalos nyilatkozatát a svájci frank leértékeléséről és a nemzetközi nagy pénzügyi egyezményről, illetve ezeknek Svájcra gyakorolt hatásáról.

— Svájcra nézve a fontsterling és a dollár árfolyama lesz az irányadó, mert a francia frank leértékelése is a francia—angol—északamerikai pénzügyi egyezményen alapszik. A svájci bank aranyfedezete most is nagyobb, mint bármikor volt. Ezért a svájci nemzeti bank a leszámítolási kamatlábat két és fél százalékról két százalékra szállította le, míg a jelzálogkölcsön kamatát három és fél százalékról három százalékra csökkentette. A svájci frank aranyfedezete hivatalosan negyven százalék lesz, de ennél természetesen jóval magasabb.

Arra a kérdésre, hogy a svájci frankot hány százalékkal csökkentik le hivatalosan, a bucaresti-i követ nyilatkozata azt tartalmazza, hogy ez a leértékelési százalék 25.94 és 30.50 százalék között mozog, így tehát átlag harminc százaléknak felel meg a mai jegyzéssel szemben. *Az arany- és a devizakereskedelem ezután is szabad marad, mert Svájcban igen nagy aranytartáléka vannak. A közszükségleti árucikkek árának emelését a svájci kormány mindenáron megakadályozza, kiméltlenül letöri az árdragítási törekvéseket és a spekulációt nem tűri meg Svájc területén.*

— A kisgazdák csak közszégi bizonyítványt nyújthatnak meg gabonájukat. A földművelésügyi miniszterium pár nappal ezelőtt olyan értelmű rendeletet bocsátott ki, amely szerint a vámöröl malmok kizárólag kisgazdától fogadhatnak el gabonát őrlés végett. *A malomtulajdonosoknak kötelességévé teszik, hogy csak attól fogadják el a gabonát őrlés végett, aki közszégi bizonyítvánnyal igazolja, hogy tényleg kisgazda. Ugy a malmok tulajdonosai, mint a közszégek vezetői megállapították, hogy ez a rendelet súlyos zavarokat fog előidézni az összes kismalmoknál. Ugyanis rendkívül sok kisgazda nem bírja megszerezni a közszégi bizonyítványt arról, hogy tényleg a kistermelők közé tartozik és bizonyítvány nélkül nem fogadják el tőle a gabonát vámörölésre. Hogy mi lesz a falvakban ennek a rendeletnek a következménye, arról máris sötét jóslások kerültek forgalomba. Egyébként Aradmegyében a legtöbb faluban még e rendelet kibocsátása előtt igen nagy mennyiségben öröltettek kenyérlisztet.*

— A bizonytalan nemzetközi helyzet miatt lecsökkent a gabona ára a belső piacon. Ugy Bucuresti-ből, mint az ország különböző vidékeiről érkező jelentések szerint a frank leértékelése és a nemzetközi nagy pénzügyi egyezmény következtében beállott bizonytalanság miatt a gabona belső ára jelentősen lecsökkent. Ugyanis az exportörök egyelőre beszüntették vásárlásaikat és tegnap Constanta-ban egyetlen kötés sem történt. A Banca Națională a frank leértékelése miatt nem folyósítja a devizákat. Ez a helyzet erősen kihat az arad-környéki és banat-i gabonapiacokra is, mert ezeken is csaknem teljesen megszűnt a forgalom és az árak csupán névlegesek. Az új buza 78 kg. 410, a 79—80 kilósé 415, az ótengeri 300 az újitengeri novemberi szállításra 230, a zabé 260, a takarmány árpáé 270, a tavaszi árpáé 300, a korpáé 230, a napraforgómagáé 380, a muharmagáé 380, kismalmi liszté zsákkal együtt 30—70-es beosztással 760, nagymalmi liszté mázsánként 780 lei.

— Csehszlovákiában is nagy veszteséggel zárták mérlegeiket az állami erdőüzemek. A Bucuresti-ben működő faexport szindikátus központjához érkezett csehszlovákiai jelentés szerint a prágai kormány most tette közzé az állami erdőüzemek 1935. évi üzleteredményéről szóló mérlegét, amely nagy veszteséggel zárult. Ugyanis az állami erdő és mezőgazdasági üzemeknek a jelzett üzletévben 40 millió csehkorona tiszta hasznót kellett volna eredményezniük, azonban 14 és félmillió volt a veszteség. Az 1934. üzletévben 9 millió csehkorona volt a veszteség, ami 1935-ben 5 és fél millióval gyarapodott és így alkott elő a 14 és fél millió csehkorona veszteség, tehát az utóbbi két év vesztesége 23 és fél millió csehkorona. Ugyancsak veszteséggel zárta üzletét a lengyelországi állami erdőüzem igazgatósága is.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
telel,

OLLA
GUMMI

„OLLA” Gummi minőségileg utánozhatatlan.
Néhány évtized óta az egész világ egészségét
ővja. Orvosilag átálva.

Eladják a jugoszláv gyufakölcsön papírjait

Féláron megvásárolhatók a Kreuger-féle papírok

Newyorkból érkező jelentés szerint az ottani kereskedelmi bíróság megengedte, hogy a Kreuger-féle svéd tröszt csődtömegéből 50.000 dolláros részletekben fokozatosan eladják a jugoszláv állam kötvényeit, amelyeket a Kreuger-csoport által Jugoszláviának nyújtott 22 millió dolláros kölcsön alkalmával kibocsátottak.

A bíróság kimondta, hogy a 22 millió dollár névértékű kötvényeket 2.110.000 dollárért lehet eladni. Ez csak valamivel több, mint a névérték. Az eladást decemberben kell lebonyolítani.

Mint a Jugoszlavenszki Kurír értesül, 1932-ben felajánlották a kötvényeket a jugoszláv államnak megvételre. Akkor a névérték 20—25 százalékaért lehetett volna őket megkapni. A kormánynak nem is kellett volna devizákban fizetni, hanem árukban, minthogy az amerikaiak az egész vételárért, körülbelül 5 millió dollárért árut vásároltak volna. A kormány azonban annak idején elutasította az ajánlatot.

Ha a newyorki híradás megfelel a valóságnak, akkor e papírokat most a négy év előtti árnál sokkal olcsóbban, féláron lehet majd megvásárolni.

Négy év alatt kétszeresére emelkedett az ország lakosainak adója. A főváros kereskedelmi és ipari alakulatai országos akciót indítottak, hogy a kormányt rábírájék az adócsökkentésre. A szervezetek vezetőségei statisztikát készítettek, melyben hivatalos adatok alapján megállapítják, hogy amíg 1932-ben Románia minden lakosára 4003 lei adó esett, addig ma lélekszámonként 8705 lei az adó. Négy év alatt tehát több mint a kétszeresére emelkedett minden lélekszám adóterhe, ami lehetetlen állapot és ezen a kormánynak változtatni kell. A bucaresti-i lapok értesülése szerint a kereskedelmi és ipari alakulatok memorandumot szerkesztenek és követelni fogják a kormánytól, hogy az adóterheken az egész vonalon enyhítsen.

A megrendelésekre is kötelező a repülőbélyeg használata. Bucuresti-ből jelentik: A nemzeti aviatikai alap igazgatósága rendeletet adott ki, amely újból szabályozza a repülőbélyegek használatát. A rendelet első része a különböző okmányokra, számlákra, stb. alkalmazott bélyegek megsemmisítésével foglalkozik, a második rész pedig felhívja a kereskedők és iparosok figyelmét, hogy a repülőbélyegek alkalmazásáról szóló törvény értelmében bélyegkötelesek az összes szóbeli, vagy írásbeli szerződések, amelyek munkálatokra és bármilyen szállításokra vonatkoznak. Ugyancsak repülőbélyeg alkalmazandó azokra a szóbeli, vagy írásbeli megegyezésekre is, amikor valaki elvállalja a munkát vagy a szállítást akár egészben, akár részben másra engedményesen. A fent említett szerződésekre, szóbeli, vagy írásbeli megállapodásokra egy ezrelék repülőbélyeg alkalmazandó.

BUDAPESTRE

50% vasúti kedvezmény és utólagos 2.50 pengős vizum

szept. 27. — október 14. között.

Igazolványok a 4566

WAGONS-LITS//COOK

Menetjegyirodában

Arad, Minorita-palota.

Arad-megyei kereskedő bűnpöre az arad-i törvényszék előtt

— Csalással vádolnak egy csődbement chisneucris-i bőrkereskedőt —

Rubin Jakab egykor gazdag chisneucris-i bőrkereskedő vádlottként került pénteken az arad-i törvényszék második szekciójának lanca-Olaru-tanácsa elé. A vád szerint a kereskedő, aki néhány évvel ezelőtt csődbement, künnlevőségeinek egyrészt eltakarta, azokat a csődtömeggondnoknak nem jelentette be, hanem közjegyzői okiratban átírta leányára, özv. Grün Lászlónéra, azon a címen, hogy 173 ezer leiel tartozik még 1929. óta leányának. A feljelentést az ügyben dr. Cordos Gheorghe chisneucris-i ügyvéd tette, csődtömeggondnoki minőségben és eszerint Rubin — aki ma hetven esztendő — 213 ezer lei értékű követelést cedált át leányára és ily módon megkárosította hitelezőit.

Az ügy ma került tárgyalásra az arad-i

törvényszék előtt, ahol Grün azzal védekezett, hogy ezzel az összeggel ténylegesen tartozott leányának és azért cedált át többet, mert számított arra, hogy nem sikerül behajtani az egészet. Számos tanu kihallgatása következett, főképpen a volt adósoké, akiknek valómásából kiderült, hogy Cordos dr. letiltotta a követeléseket. A chisneucris-i ügyvéd valómásában azt is elmondotta, hogy pert indított a cedálás érvénytelenítéséért az arad-i törvényszéknél. Blanaru ügyész a vádlott kereskedő megbüntetését kérte, majd Rubin csak ennyit mondott:

— Én nem kérek mást, csak igazságot.

A bíróság a jövő hét péntekjére halasztotta az ítélelhirdetést.

Kiutazási illetéket tervez a csehszlovák kormány

Prágából jelentik: A „Narodni Politika” az őszi belpolitikai kilátásokról egyebek között a következőket írja:

A kormány egyelőre szorgalmasan dolgozik az állami költségvetés előkészítésén és a gyárilpari segítésére irányuló intézkedéseken. Ebben a kategóriába egy egészen új intézkedést is fel akarnak venni, amely szerint

a külföldre való utazást 10—20 százalékkal akarják terhelni.

A díjat — ha bevezetik — a külföldre utazó személy kivált valutája után vetik ki. Az új intézkedés okát kétségtelenül abban kell ke-

resni, hogy a mi állampolgáraink egyre növekvő számban keresik föl a külföldet s ezt a külföldiek nem fizetik vissza nekünk ugyanolyan arányban. E díj jövedelmét kivitelünk támogatására fordítanánk, nemkülönben idegenforgalmunk segélyezésére.

Az utóbbi évek idegenforgalmi statisztikája szerint ez az illeték évi 20 millió koronát jövedelmezne.

A kormány egyéb munkálatai közül említesre méltó a munkanélküli segélyek osztásának új módja s a segélyek ellenőrzésének kiemlélyítése.

SPORT KÖZLÖNY

Olimpia PTT—CFR Turnuseverin a vasárnapi futballprogram főeseménye

— Vasárnapi bíróküldés —

Miután a Szeged FC—AMEFA mérkőzés nem kerülhet lebonyolításra, a vasárnapi arad-i futballmüsor legkiemelkedőbb eseménye az Olimpia-PTT—CFR Turnuseverin C-ligás meccs lesz. Igen érdekesnek ígérkezik a kerületi bajnokság programja is, amelyen az SGA—Unirea, Tricolor—Astra, USA—Soimi—CFR és CAA—Transilvania meccseknek az előlallók a favoritjai, az Intelegerea—Hakoah mérkőzés pedig, amely az Intelegerea pályavárató ünnepe keretén belül kerül lebonyolításra, nyílnak ígérkezik. Másodosztályu, szövetségi díj és ifjúsági meccsek egészítik ki a futballmüsort, amelynek bíródelegálását alant adjuk:

C)-liga: Olimpia-PTT—CFR Turnuseverin, Gloria-pálya, 16.00 óra, bíró Fenyvessy (Timisoara), határbírók Muntean és Adamovici.

Kerületi bajnokság I. osztály: Unirea—SGA, CAA-pálya, 14.00 óra, bíró Husztik, határbírók Ardelean Ioan és Pálinkás, Tricolor—Astra, Astra-pálya, 8.30 óra, bíró Darázs, határbírók Luțai és Schneider. Soimi—CFR—USA, AMEFA-pálya, 16.00 óra, bíró Matuz, határbírók Cristea és Fock. Intelegerea—Hakoah, Intelegerea-pálya, 16.00 óra, bíró Polareczky.

határbírók Dudaș és Musca. CAA—Transilvania, CAA-pálya, 16.00 óra, bíró Staicu, határbírók Morócz és Barbu.

II. osztály: Victoria—CAR, Vulturul-pálya, 14.10 óra, bíró Pfeiffer, határbíró Ujj. Vulturul—Slavia, Vulturul-pálya, 16.00 óra, bíró Horváth, határbíró Kirschner. Virtutea—Fortuna, Virtutea-pálya, 16.00 óra, bíró Albota.

Szövetségi díj: Soimi—CFR—Hakoah, AMEFA-pálya, 14.00 óra, bíró Czégka. Intelegerea—SGA, Intelegerea-pálya, 10.00 óra, bíró Kalmár.

Ifjúsági bajnokság A)-csoport: USA—SGA, Gloria-pálya, 8.45 óra, bíró Voștinar. AMEFA—Crisana, AMEFA-pálya, 10.00 óra, bíró Ugrin. Unirea—Olimpia-PTT, Gloria-pálya, 13.00 óra, bíró Gombos. Gloria—Astra, Gloria-pálya, 10.30 óra, bíró Chiral.

B)-csoport: Transilvania—Unirea, Transilvania-pálya, 10.00 óra, bíró Kradigaty. Fortuna—Hakoah, Unirea-pálya, 10.00 óra, bíró Milancovici. Tricolor—CAA, Tricolor-pálya, 10.30 óra, bíró Ardelean Ilie.

Oldboys-díj: Unirea—Tricolor, CAA-pálya, 10.00 óra, bíró Wemberger, CAA—SGA, CAA-pálya, 11.30 óra, bíró Ujj.

A legnagyobb futballvándor

Gallacher, a sokat vándorolt skót válogatott csatár a Derby Countytól a Notts Countyhoz szerződött. Az elmúlt évek során Gallacher háromszor cserélt együletet, több, mint 20.000 fontot ellenében... A Newcastle United 6500 sterlinget adott 1925-ben Gallacherért az Airdrieonians-nak. 1930-ban a Chelsea vette át a Newcastle-tól 10.000 sterlingért, két évvel ezelőtt már csak 3800-at kapott a Derby Countytól. Vajon most mekkora lehetett a vételár?

Februárban találkozik Braddock Joe Louis-al

Los-Angelesből jelentik: Egy kaliforniai társaság a nehézsúlyú boxvilágbajnoknak, Jim Braddocknak ajánlatot tett Louis elleni mérkőzésre. Az ajánlat értelmében Braddock a mérkőzésért, mely természetesen nem menne a világbajnokságért — 500.000 dollárt kapna. A mérkőzést február 22-re tervezik a losangelesi olimpia stadionban.

Vád alá helyezték az apja ellen tanuskodó fiút

Rovine-i kereskedő érdekes bűnpöre az arad-i törvényszék előtt

Az arad-i törvényszék második tagozatának Janca-Olariu tanácsa pénteken tárgyalta le azt a pert, amelyet Szöke István rovine-i bőrkereskedő ellen indítottak azon a címen, hogy üzletében hamis sulyokat használt. Az ügy háttérben családi viszály áll, amint az a törvényszéki tárgyaláson ehangzott vallomásokból kiderült. A vád szerint az egy kilogrammos sulyokból, amelyeket Szöke István használt, 3—4 dekagramm hiányzott. Ezeket a sulyokat tizedesmérlegnél is használták, úgy, hogy ez a hiány a vevőknek nagy kárt okozhatott.

Szöke István kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy az említett régi sulyokat csak rövid ideig, üzlete megalapítása után használta, de később új sulyokat vásárolt. Hangsúlyozta azonban, hogy a régi sulyok sem voltak hiányosak.

A törvényszék ezután ifj. Szöke Istvánt, a vádlott fiát hallgatta ki, akiről kiderült, hogy *háragban van édesapjával* és fiatal feleségével együtt nemrégiben elköltözött a szülői házból. Ifj. Szöke István elmondotta, hogy

apja utasítására többször használta a hamis sulyokat.

Hasonló vallomást tett ifj. Szöke Istvánné is, aki

vallomásában elmondotta, hogy *szüleivel közölte, hogy apósa hamis sulyokat használ és ekkor szülei felszólították, hogy hagyja el apósa házat.*

A tanuvallomás után Blánu ügyész kérte, hogy

ifj. Szöke Istvánra is terjesszék ki a vádat, tekintettel arra, hogy beismerte a hamis sulyok használatát. A bíróság ennek a kérelemnek helyt adott, úgy, hogy ifj. Szöke Istvánnak, ki tanuként jött a tárgyalásra, a vádlottak padján kellett helyet foglalnia.

Török Gábor és Lukács István a vádlott ellen vallott, míg Szücs Miklós kedvező vallomást tett. Szücs ugyanis elmondotta, hogy gyakran vásárolt árut Szöke Istvántól, azt otthon megmérte, de *hiányt nem fedezett fel.* Kihallgatta a törvényszék Lukács István egyik segédjét, Biró Emilt, vala, mint egy volt segédjét is és ezek Lukács vallomásával ellentétben úgy vallottak, hogy a Szöke Istvántól vásárolt áruban hiányt soha sem fedeztek fel.

A törvényszék ezután újabb tanúk kihallgatását rendelte el és a tárgyalást október 23-ra halasztotta.

UJ KÖNYVEK

„Szentek Élete az év minden napjára”. Schütz Antal szerkesztésében, Balanyi, Sebes, Szamek és Tomek piaristák közreműködésével a Szent István-Társulat kiadásában jelent meg a „Szentek Élete az év minden napjára” című összefoglaló mű, naptári beosztással és szép kiállításban, a végén pedig tartalomjegyzékben abc rendbe szedett névmutatóval. A „Szentek Élete” háromkötetes mű, illetve egy kötet 99 lei, a három kötet együtt 297 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Szent István-Társulat kiadványainak teljes jegyzékét.

Korompai József dr.: „Az örök élet érettségien”. (Egy nagybeteg gondolatai). A bécsi Pazmaneum lelkés, korán elhunyt spirituálisának posthumus munkája ez a könyv. Egész életén át arra készült ez a buzgó fiatal pap, hogy jól megállja a helyét az örökélet nagy érettségi vizsgáján. Maga sem hitte, hogy 38 éves korában kell számot adnia készletéről. „1932. július 30-án — írta előszavában a szerző — szülöttem fel az Ur a felelésre, amikor, mint derült égből jövő villámcsapás, váratlanul földre terített a szelítés.” Írásban összefoglalta azokat a főbb kérdéseket és tételeket, amelyekre felelnie kellett, azért, hogy segítsen más embertársain, akik hasonló icladat előtt állnak. Az Istenben harmonikusan megnyugvó szenvedés értelmének valósággal szoltára ez a könyv. A könyv ára füzve 66 lei minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Szent István kiadványainak teljes jegyzékét.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** szó 2 lei. :-

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

LEVELEZÉS

Hűséges kispajtása lenne tinomlelkű, kislányos külsejű, átlagon felüli fiatal uriaszony, azon, lelkiében is gazdag, művelt, komoly, egészséges, 35 événél nem fiatalabb, könyveket és természetet kedvelő abszolút korrekt urnak, (lehet vidéki földbirtokos vagy diplomás is) ki anyagilag támogatná! Csakis komoly intellektuellek, akik lelki alapokon nyugvó tartós barátságot ohajának, irjanak: „Soirs d'Hiver” jeligére a kiadóba! 4693

ALKALMAZÁS

Megbízható mindenleányt azonnalra fölveszek. Str. Mocioni 34.

MINDENES főzőnő, egyedülálló urinőhöz vidékre kerestetik. Rác, Bul. Carol 37. 4635

Keressék németül tudókisasszonyt nappalra, 3 hónapos és 4 éves kislány mellé. Ugyanott német mindenleányt felvételre. Cim a kiadóban. 4681

Több évi praxissal bíró divat- és kőműmű-kereskedő segéd állást keres. Str. Barițiu 9. Silló. 4683

KERESÉK azonnali belépésre fiatal, agilis vas, lüszter-szakmában jártas kereskedő segédet. Steiner Sándor, Sávársin. 4648

Megbízható mindenleányt keresek. Cim Str. Eminescu 35. Jelentkezni d. e. 10—12 között. 4686

Jólfőző szakácsnő jó bizonyítványokkal azonnaira felvételre. Cim a kiadóban. 4692

LAKÁS

KIADÓ egy modern, összkomfortos, ötszobás magánház november 1-re Strada Dorobanților 10. 4689

EGY NAGY SZOBA, konyha, előszobás lakást keresek Piața A. Iancuhez közel 15-re vagy elsejére. Cim a kiadóban Rudolf Mosse hirdetőbe.

OKTATÁS

PERFEKT román német urileány elemisták tanítását vállalja Cim a kiadóban.

VÉTEL ÉS ELADÁS

Haláleset, elutazás, költözéskéséből kifizetendő veszek készpénzért óska butorokát, ruhaneműket, testműveket, könyveket, szőnyeget, ágyceműt, matraccokat, hangszereket, mába a ura-nap r, ócskavasait, padlólámpát stb. Vidékre is megyek. Cimeket a kiadóba, vagy lakásomra, Str. Theodor Ciocnea 10. 4535

ZONGORA, modern, széphangu eladó. Str. Goldis 8. II, 16. 4666

Hálószobák 3500 leitől, e. édiók 4500 leitől, uraszobák 6500 leitől nagy választékban. Comisio, Dacia kávéház mellett.

Eladó elköltözés miatt valódi perzsabunda jutányosan. Cim a kiadóban. 4427

Hintót kényelmeset keresünk megvételre. Comisio-üzlet, Dacia mellett.

Eladó egy komplett füstölt tőgy ebédő, egy hatkaru tömör rézcillár 24 égovel, egy farazott facillár 19 tartóval. Cim Comisio bizományi üzlet, Bvdul Regina Maria. 4633

Sürgösen eladó 65 Vol: 15 amp. Dynaroc. Sz. es. Gaioroc i mozi. 4686

Igen szép fönixsz-pálma eladó Strada I. Calvin 6. I. em. 4. 4680

TISZTA MOSOTT RONGYOK gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

KOLONFÉLÉK

Beraktározási raktárban lakásborendezések, háztartási ingóság olcsón beraktározhatók, melyekre előleg kapható. Eladó feűér hálószoba, hajlított karosszékek, rézdiszes vaságyak. Str. Moise Nicoara 9—11. 4652

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, OKTÓBER 3.

București, 6.30: Ritmikus torna, rádióhírek, gramofonlemez, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.30: Időjelzés, vizálás, kulturális közlemények, sport. 13.40: Déli hangverseny gramofonlemezek. 14.15: Hírek. 14.30: Könnyű zene 15.00: Utolsó hírek. 19.00: Időjelzés, időjárás. 19.03: A csendőrzenekar fuvóshangversenye 20.00: Rádióegyetem. 20.20: Jehudi Menuhin hegedűhangversenye (gramofonlemezek) 21.05: Felolvasás. 21.20: A rádió szalonzenekara. 22.30: Hírek, sport. 22.45: Jazz-zenekar játékának közvetítése. 23.45: Hírek a külföld számára francia és német nyelven. 23.55: Hírek.

Budapest I, 7.45: Torna. Utána: Hanglemez. 8.20: Étrond. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: BSzKRt-zenekar Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: B. Zala Lili zongorázik, Zengő Ibojka hegedül (zongorakisérettel.) 15.40: Hírek, étrond. 17.15: Mesék. 17.45: Pontos időjelzés, hírek 18: Séta az Iparcsarnokban A Magyar Nép Hete kiállításán. 18.40: László Imre magyar nótákat énekel. 19.30: Laczkó Géza csevegése. 20: A rádió szalonzenekara. 21: „Sakkfigura”. Vigjáték három részben. 23.10: Hírek. 23.30: Hanglemez. 0.20: Farkas Béla és cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II, 18—18.30: Missziós üzenetek 19.20—19.55: Galánthy-Hoór Erzsébet énekel (zongorakisérettel.) 20—20.25: Természettudományi előadás. 20.30—20.55: Mezőgazdasági felőra. 21.10—22.25: Rendőrzenekar. 22.30—22.50: Hírek.

Bécs. 8.25—9: Könnyű lemezek. 11.50: Parasztszene lemezek. 14.10: Kivánságlemez. 16.40: Mandolinzene. 17.55: Kivánságlemez. 20.10: Bécsi szimfonikusok. 21.10: Egyveleg Kálmán Imre műveiből.

Belgrád. 7—8: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 14.15: Popovics Vladeta énekel. 18.45: Lemezek. 19.20: Mihajlovics Olga zongorázik. 23.20: Vendégloji zene. 24: Táncclemez.

Königsberg. 20.05: Csembalózene 21.10 Kedves néptársak, tarka est. 22.10: Miért nem tudod ezt? 22.15: Tauregen: Egy kislány rádiózik, hangjáték. Milano. 18.15: Filmzene. 20: Vegyes zene. 21.40: Rabaud: Maruf, háromfelvonásos opera.

Pozsony. 11.10: Magyar hírek. 14.40: Lemezek. 15: Német és magyar hírek. 17.05: Rádiózenekar. 19: Magyar műsor. 23.15: Magyar hírek.

VASÁRNAP, OKTÓBER 4.

București. 7.30: Ritmikus torna, rádióhírek, gramofonlemez, háztartási és gyógyászati tanácsok. 11.50: Harangszó. 11.55: Szentbeszéd. 12.10: Vallásos zene. templomi énekek. — 12.40: Időjelzés; vizálás, emlékeztető naptár. 12.45: Déli hangverseny. 13.30: Kulturális hírek, sport. 13.40: A hangverseny folytatása. 14.15: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15: A falu órája. 15.15: Szórakoztató hangverseny. 19: Időjelzés, aktuálisok. 19.15: A Kék-jézz tánczenéje. 20: Felolvasás. 20.20: A zene folytatása. 21: Audran: „Üdvöske” operett. A felvonásközökben hírek. 23.50: Hírek.

Budapest I, 10.30: Hírek. 11—11.55: Református istentisztelet. 13.20: Pontos időjelzés. 13.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14.45: Rádiókrónika. 15: Hanglemez. 15.15: „Egészségügyi kalendárium”. 16: „A tej jelentősége”. 16.50: Cigányzenekar. 17.30: „Pázmány Péter”. 18: A rádió szalonzenekara. Közben 18.30—18.50: „Szület”. 19.20: „A földi lét”. Tóth László dr. főszerkesztő elbeszélése. 19.50: A bécsi rádió műsorának közvetítése. Egyveleg Kálmán Imre operettjeiből. 21.30: „Cluj-i est” Dalok, költemények. Utána kb. 22.30: Hírek, sporteredmények. 23: Cigányzenekar. 24: Jávor Sándor jazzzenekara. Éjjel 1.05: Hírek.

Budapest II, 15.45—16.10: Spanyol dalok Fleta előadásában. 16.15—16.45: Cigányzenekar. 18—18.30: „Spech János emlékeztető” — 18.50—19.20: „Mit köszönhet a magyar műveltség a régi Párisnak”. 21.30—21.50: Hírek, sporteredmények. — 21.55—23: Hanglemez.

Belgrád, 10.35: Csevegés. 11: Brunn. 11.50: Lemezek. 13: Rádiózenekar. 17: Opera a Nemzeti Színházból. 19: Fuvós katonazene. 21.30: Szaxofonszólo. 23.20: Rádiózenekar. Utána: Vendégloji zene.

Bécs. 9.45: Lemezek. 12.45: A kamarazenekar francia hangversenye — 13.55—15.45: Pileger-fuvószenekar. 18.30: Rádiózenekar Aramescu tenorral. 23.20: Scholtz Heinz és Robert kétzongorás játék. 0.15: Táncclemez.

Deutschlandsender. 10: Reggeli ünnep. 10.45: Közzene. 12: Névtáncok. — 15.30: Zenés-dalok bordéttán. 17: Vidám lemezek. 19: Német földművesek zenéje a világ minden részéből. 20: Rádiózenekar.

Milano. 18.15: Vegyes zene. 20.30: Lemezek. 23.20: Vidám zene. Utána: Táncczene.

Hirdessen az 51 éves iennálló „Aradi Közlöny”-ben